

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 11CoCsp/4/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121422947
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:6121422947.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Marka Anovčina a členiek senátu JUDr. Aleny Radičovej a JUDr. Márie Vrtochovej, v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. XX/XX, 2/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. XX/XX, oboch zastúpených advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Mlynské Nivy 53, IČO: 46 962 000, proti žalovaným 1/ Tophouse Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Rača, Karpatské námestie 10A, IČO: 53 063 082, 2/ F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, zastúpenému JUDr. Zuzanou Reguli, advokátkou, so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Jašíkova 2, o zaplatenie 87 110,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného 2/, proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 19Csp/2/2022 - 162 zo dňa 15. júla 2024 v spojení s opravným uznesením, č. k. 19Csp/2/2022 - 177 zo dňa 17. júla 2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I. a III. v spojení s opravným uznesením č. k. 19Csp/2/2022 - 177 zo dňa 17.07.2024 vo vzťahu k žalovanému 2/ p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovia 1/ a 2/ m a j ú voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. (v spojení s opravným uznesením) uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu vo výške 60 374,50 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 60 374,50 eur od 23.04.2021 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého. Vo výroku II. v ostatnej časti súd žalobu zamietol. Vo výroku III. súd žalobcom 1/ a 2/ priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,60 % tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobcovia 1/ a 2/ sa podanou žalobou domáhali voči žalovaným 1/ a 2/ zaplatenia sumy 87 110,- eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia (vrátenia ceny diela). V žalobe uviedli, že dňa 04.11.2019 bola uzatvorená Zmluva o dielo medzi žalobcami ako objednávateľom a spoločnosťou Tophouse Gemer Stred s.r.o. ako zhotoviteľom, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu na pozemkoch zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. B. I.. Dňa 24.08.2020 žalovaný 2/ prostredníctvom vyhlásenia ručiteľa o prevzatí ručiteľského záväzku prevzal ako ručiteľ ručiteľský záväzok za peňažné záväzky spoločnosti TopHouse Gemer Stred s.r.o., ktoré vzniknú titulom zmluvy o dielo. Dňa 31.08.2020 bola uzatvorená Dohoda o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo, na základe ktorej prešli všetky práva a povinnosti spoločnosti Tophouse Gemer Stred s.r.o. v postavení zhotoviteľa titulom zmluvy o dielo na žalovaného 1/. Žalobcovia odstúpili ku dňu 08.04.2021 od zmluvy o dielo, nakoľko žalovaný 1/ vykonal dielo v rozpore so zmluvou s odkazom na existujúce vady a zároveň vyzvali žalovaného 1/ na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 87 110,- eur. Po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie ceny

diela žalovaným 1/, žalobcovia vyzvali žalovaného 2/, aby titulom ručiteľského záväzku plnil namiesto žalovaného 1/. Žalobcovia z dôvodu právnej istoty odstúpili od zmluvy o dielo aj ku dňu 01.06.2021 pre nedodržanie zmluvne dojednaného termínu konečného odovzdania diela žalovaným 1/ (t. j. ku dňu 30.04.2021). Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že medzi stranami sporu bol platne dojednaný vzťah na základe zmluvy o dielo, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu na pozemkoch parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX, parc. reg. "C" č. XXX/XXX a parc. reg. "C" XXX/XXX, zapísaných na LV č. XXXX pre k.ú. B. I.. Objednávateľom diela boli žalobcovia, jeho zhotoviteľom sa dňa 31.08.2020 stal žalovaný 1/. Cena diela bola dojednaná vo výške 127 293,- eur, ktorú boli objednávateľia povinní zaplatiť v splátkach, a to vo výške 36 000,- eur pred začiatkom realizácie diela, vo výške 64 310,- eur po realizácii prvej etapy diela, ale pred druhou etapou, vo výške 26 983,- eur po zrealizovaní tretej etapy diela, pričom od tejto sumy sa odpočíta suma 6 000,- eur, ak objednávateľia uhradili náklady za vypracovanie dokumentácie z vlastných zdrojov. V zmluve o dielo, v prílohe č. 3 boli definované 3 etapy výstavby rodinného domu stanovením rozsahu stavebných prác. V prvej etape sa zhotoviteľ zaviazal vykonať výkopové práce, zhotovenie základových pásov + objednávka materiálu, zhotovenie betónovej platne na rovinnom teréne podľa projektovej dokumentácie, zhotovenie betónového základu neprestrešenej terasy o výmere 24,05 m², objednávka materiálu (komplet zhotovenie platne) + izolácia podľa projektovej dokumentácie, zhotovenie časti hrubej murovanej stavby z tehly značky Britterm do výšky 1,5 metra nad zemským povrchom. V druhej etape sa zhotoviteľ zaviazal vykonať zhotovenie zvyšnej časti hrubej murovanej stavby z tehly značky I., dodávka a montáž pochôdznej rovnej strechy medzi 1. NP a 2. NP v maximálnej sume vo výške 2 000 eur,- s DPH, dodávka a montáž rovnej strechy - hydroizolačná fólia, povrchová úprava strechy prostredníctvom PVC, dažďové odkvapy, zhotovenie betónového schodiska vo vnútri diela z 1. NP na 2. NP, obklad zhotoveného betónového schodiska vo vnútri diela z 1. NP na 2. NP do maximálnej sumy vo výške 600,- eur s DPH, vchodové dvere a okná plastové, farba antracitová vonka (6- komorový profil, izolačné trojsklo, montované na pásky, dodávka a montáž + vonkajšie a vnútorné parapety (maximálny doplatok za rozdiel medzi farbou bielou a farbou antracitovou je suma v maximálnej výške 2 513,- eur s DPH), elektrické podlahové kúrenie, komínové teleso značky TU MA spoločne s jeho revíziou do maximálnej sumy vo výške 1 440,- eur s DPH, vodoinštalácia - hrubá montáž, kompletná dodávka materiálu, elektroinštalácia - hrubá montáž, kompletná dodávka materiálu, podlahy (PPS o hrúbke 100 mm a poter o hrúbke 50 mm) - príprava na pokládku podlahových krytín, zateplenie stropu - keramickou vatou IZOVER hrúbka 300 mm a montáž obkladu stien - kompletný sadrokartónový systém. Medzi stranami nebola sporá skutočnosť, že objednávateľia uhradili zhotoviteľovi dňa 18.02.2019 sumu vo výške 6 000,- eur, dňa 04.11.2019 sumu vo výške 36 000,- eur a dňa 07.04.2020 sumu vo výške 64 310,- eur. Dňa 02.09.2020 zmluvné strany uzavreli dodatok č. 1 k zmluve o dielo, v ktorom sa dohodli, že objednávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak je zhotoviteľ v omeškaní s plnením zmluvy podľa článku IV. ods. 1 zmluvy o viac ako 30 dní, ďalej ak zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore s touto zmluvou, ak bol na majetok zhotoviteľa vyhlásený konkurz a/alebo povolená reštrukturalizácia a/alebo ak zhotoviteľ vstúpil do likvidácie, pričom odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nárokov na zaplatenie tej časti ceny za dielo, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy. Zmluvné strany sa dohodli, že termín ukončenia diela je 30.04.2021, pričom najneskôr do 31.12.2020 sa zhotoviteľ zaviazal dokončiť aspoň hrubú stavbu na diele spolu so strechou. Žalovaný 1/ nepoprel, že v dohodnutom termíne ku dňu 31.12.2020 nebola z jeho strany vyhotovená hrubá stavba diela so strechou. Žalobcovia listom zo dňa 08.04.2021 odstúpili od zmluvy o dielo z dôvodu vykonávania diela v rozpore so zmluvou (oneskorením so zhotovením hrubej stavby do 31.12.2020). V tomto liste žalobcovia zároveň požiadali žalovaného 1/ o vrátenie časti zaplatených finančných prostriedkov v rozsahu 87 110,- eur v lehote 3 dní od odo dňa doručenia výzvy. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému 1/ doručované ako doporučená poštová zásielka, ktorá sa dňa 19.04.2021 vrátila žalobcom ako neprevzatá v odbernej lehote. Následne žalobcovia listom zo dňa 23.04.2021 vyzvali žalovaného 2/ ako ručiteľa na zaplatenie sumy 87 110,- eur, nakoľko žalovaný 1/ ako dlžník svoj dlh na výzvu žalobcov neuhradil. Predmetná výzva bola žalovanému 2/ doručovaná ako doporučená poštová zásielka, ktorá sa dňa 05.05.2021 vrátila žalobcom ako neprevzatá v odbernej lehote.

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 37 ods. 1, § 39, § 48 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, 3, 4, § 457, § 517 ods. 1, 2, § 546, § 548 ods. 1, 2, § 563, § 631, § 633 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Súd podľa vykonaných dôkazov vyhodnotil, že vzťah medzi žalobcami a žalovaným 1/ je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka. Medzi žalobcami 1/ a 2/ ako objednávateľmi a žalovaným 1/ ako zhotoviteľom bola platne uzavretá zmluva o dielo v znení dodatku č. 1 zo dňa

02.09.2020, čo strany nerozporovali. Predmetom zmluvy o dielo bola výstavba rodinného domu. Medzi stranami nebola sporná ani skutočnosť, že v dohodnutom termíne ku dňu 31.12.2020 nebola zo strany žalovaného 1/ ako zhotoviteľa vyhotovená hrubá stavba diela so strechou. Medzi stranami nebolo tiež sporné, že dodatkom č. 1 boli upravené dôvody pre odstúpenie od zmluvy zo strany objednávateľa, a to 1) zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou, 2) zhotoviteľ je v omeškaní s plnením zmluvy podľa čl. IV. ods. 1 zmluvy o viac ako 30 dní, 3) na majetok zhotoviteľa bol vyhlásený konkurz, reštrukturalizácia alebo ak zhotoviteľ vstúpil do likvidácie. Žalobcovia listom zo dňa 08.04.2021 oznámili žalovanému vady diela spočívajúce v nesprávnej výške prekladu Gb nad garážou, nevyhovujúcej únosnosti vnútorného prekladu a prekladu b, nesprávnom uložení nosných stien 2. NP na konštrukciu stropu a z dôvodu, že nedošlo k zhotoveniu hrubej stavby diela spolu so strechou ku dňu 31.12.2020, pričom vykonaná časť diela nie je zhotovená riadne, nakoľko má vady, preto odstupujú od uzavretej zmluvy o dielo. Predmetný list bol žalovanému 1/ doručovaný doporučenou poštovou zásielkou na adresu sídla žalovaného 1/, pričom z jeho strany nebola prevzatá v odbernej lehote. Žalovaný 1/ namietal, že obidva právne úkony (odstúpenie od zmluvy zo dňa 08.04.2021 a odstúpenie od zmluvy zo dňa 01.06.2012) sú vo vzájomnom vzťahu neurčité a zmätočné, vyvolávajú právnu neistotu a pochybnosti o vážnosti vôle žalobcov, preto sú podľa § 37 Občianskeho zákonníka neplatné. Súd uviedol, že v prípade, ak žalobcovia vykonali 2 úkony odstúpenia od zmluvy, ich samotná existencia nemôže mať za následok neplatnosť týchto úkonov, ale súd musí skúmať platnosť každého z nich podľa časovej postupnosti. Iba v prípade neplatnosti prvého odstúpenia od zmluvy možno prejsť ku skúmaniu neplatnosti druhého odstúpenia od zmluvy. Súd sa sústredil na posúdenie platnosti odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021. Existencia platnej zmluvy, od ktorej žalobcovia odstupovali, nebola medzi stranami sporná. Súd mal preukázanú existenciu prejavu vôle odstúpiť od zmluvy, ktorý je dostatočne určitý, je z neho zrejmé, kto ho robí, komu je adresovaný, akého zmluvného vzťahu sa týka, je určito vyjadrené, že ide o odstúpenie od zmluvy, pričom aj vyjadrenie dôvodu tohto odstúpenia je nepochybné. Dôvody na odstúpenie od zmluvy pre žalobcov ako objednávateľov vyplývajú z čl. IX ods. 2 Zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1. Ako vyplýva zo samotného listu, obsahujúceho prejav odstúpenia od zmluvy o dielo, ako dôvody pre odstúpenie od zmluvy žalobcovia označili skutočnosť, že vykonávané dielo nebolo vykonané ani riadne (t. j. má vady) a ani včas (v lehote uvedenej v zmluve). V čl. IX ods. 2 Zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 bolo medzi objednávateľmi a zhotoviteľom dohodnuté, že dôvodmi na odstúpenie od zmluvy je, že 1) zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou, 2) zhotoviteľ je v omeškaní s plnením zmluvy podľa čl. IV. ods. 1 zmluvy o viac ako 30 dní, 3) na majetok zhotoviteľa bol vyhlásený konkurz, reštrukturalizácia alebo ak zhotoviteľ vstúpil do likvidácie. Žalobcovia ako dôvod odstúpenia od zmluvy uvádzali dôvod, že zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou. Nakoľko zhotoviteľ sa zaviazal najneskôr do 31.12.2020 dokončiť aspoň hrubú stavbu na diele spolu so strechou a predmetnú povinnosť nesplnil, toto porušenie zmluvy mohlo byť dôvodom pre uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy zo strany objednávateľa. V danom prípade ide o zmluvne dohodnuté právo medzi účastníkmi konania na odstúpenie od zmluvy po splnení stanovených podmienok. Keďže mal súd preukázané, že nedokončenie hrubej stavby v stanovenom termíne je konaním zhotoviteľa pri vykonávaní diela v rozpore so zmluvou, ďalšími tvrdenými dôvodmi v predmetnom liste zo dňa 08.04.2021 sa nezaoberal. Vzhľadom na uvedené došlo k platnému odstúpeniu objednávateľov od zmluvy o dielo uzavretej so zhotoviteľom. Pokiaľ žalovaný 1/ namietal skutočnosť, že odstúpenie od zmluvy mu nebolo úspešne doručené, túto námietku súd nepovažoval za dôvodnú. Na nastúpenie účinkov odstúpenia od zmluvy sa vyžaduje náležité doručenie druhej zmluvnej strane, teda tento jednostranný právny úkon sa stáva účinným tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta (druhej zmluvnej strane). V tomto smere súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.01.2011, sp. zn. 5Cdo/129/2010. V predmetnom prípade bola zásielka doručovaná ako doporučená poštová zásielka na adresu sídla žalovaného 1/, ktorý si túto neprevzal v odbernej lehote, čo žalobcovia preukázali. Súd mal za to, že vrátením nedoručenej zásielky dňa 19.04.2021 bola zavŕšená objektívna možnosť žalovaného 1/ sa s predmetnou zásielkou, a teda právnym úkonom oboznámiť. Odstúpenie od zmluvy sa stalo účinným. Odstúpenie od zmluvy vykonané žalobcami bolo zmluvne dohodnuté (§ 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pričom strany si v zmysle čl. IX ods. 9 zmluvy o dielo dohodli aj následky odstúpenia, najmä s poukazom na zákonnú úpravu povinnosti vrátiť si vzájomne poskytnuté plnenia v zmysle § 48 ods. 2 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka. Nakoľko medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovia ako objednávateľia zaplatili zhotoviteľovi titulom dohodnutej ceny za dielo sumu 106 310,- eur a zároveň bolo dohodnuté, že odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nárokov na zaplatenie tej časti ceny, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia, súd sa sústredil na posúdenie rozhodujúcich skutočností ohľadom ceny časti diela, ktoré žalovaný 1/ ako zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy, ktorá bola medzi stranami sporná. Žalobcovia tvrdili, že cena vykonanej časti diela predstavuje sumu 24 200,- eur, kedy vychádzali z písomného

potvrdenia spoločnosti LMS Stav Slovakia s.r.o. zo dňa 13.10.2020. Žalobcovia pri výpočte žalovanej sumy zohľadnili aj skutočnosť, že z dôvodu existujúcich väd na diele je potrebné podľa statika vynaložiť finančné prostriedky v odhadovanej sume 5.000,- eur. Preto žiadali od žalovaných zaplatať sumy vo výške 87 110,- eur (106 310,- eur – 24 200,- eur + 5 000,- eur). Pokiaľ ide o potvrdenie spoločnosti LMS Stav Slovakia s.r.o. zo dňa 13.10.2020, toto potvrdenie nemá podľa názoru súdu dôkaznú silu preukázať hodnotu prác vykonaných na dohodnutom diele do odstúpenia od zmluvy, a to najmä z dôvodu existencie vzájomného a zaujatého vzťahu medzi spoločnosťou LMS Stav Slovakia s.r.o. a spoločnosťou Tophouse Gemer Stred s.r.o.. Ako vyplýva z tvrdení žalovaného 2/ (bývalého konateľa Tophouse Gemer Stred, s.r.o.) a spoločnosti LMS Stav Slovakia s.r.o., majú medzi sebou negatívne vzťahy, ktoré môžu vplývať na objektivitu vydaného potvrdenia, a preto mal súd pochybnosť o výpovednej hodnote takto predloženého dôkazu. Predmetné potvrdenie sa odvoláva na výpočty, ktoré neboli v potvrdení špecifikované, pričom neboli definované ani vstupné údaje pre tieto výpočty. Nakoľko žalobcovia na preukázanie hodnoty vykonaných prác disponovali aj znaleckým posudkom, súd ich vyzval na jeho predloženie. Hoci žalovaný 2/ sa domáhal aplikácie sudcovskej koncentrácie konania, súd predmetný dôkaz pripustil (sudcovská koncentrácia konania predstavuje možnosť a nie povinnosť súdu). Zároveň však poskytol žalovaným dostatočný časový priestor na oboznámenie sa s predmetným dôkazom. Ide o znalecký posudok č. 49/2021 vypracovaný J. K. D., znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvia odhad hodnoty stavebných prác, ktorý stanovil hodnotu zrealizovaných stavebných prác na diele sumou 45 935,50 eur. Proti znaleckému posudku podal žalovaný 2/ námietky, a to podaním zo dňa 31.05.2024. Na odstránenie prípadných pochybností o správnosti predloženého znaleckého posudku žalobcovia navrhli predvolať a vypočítať znalca J. D.. Žalovaný 2/ navrhol vykonať kontrolné znalecké dokazovanie ohľadom zrealizovanej časti diela. Súd po posúdení rozsahu námietok mal za to, že v prejednávanej veci hospodárnejším bude vykonanie dotazu na znalca, ktorý by sa mal vyjadriť k námietkam žalovaného 2/. Vzhľadom na pracovnú vyťaženosť znalca a blížiace sa dovolenkové obdobie, súd požiadal znalca o zaujatie písomného stanoviska k námietkam žalovaného 2/. Znalec dňa 12.07.2024 doručil súdu svoje vyjadrenie k námietkam. Súd po preskúmaní námietok žalovaného 2/ a vyjadrenia znalca J. D. dospel k záveru, že námietky žalovaného 2/ nie sú dôvodné. Znalec pri vypracovaní znaleckého posudku postupoval správne, keď cenu za vykonanú časť diela stanovil podľa dohodnutej ceny diela. Takémuto postupu znalca zodpovedá aj dohoda sporových strán v čl. IX. ods. 9 uzavretej zmluvy o dielo, podľa ktorého zmluvné strany sa dohodli, že odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nárokov na zaplatať tej časti ceny, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy. V zmysle uzavretej dohody sa má zisťovať cena vykonaného diela podľa dohody účastníkov zmluvy a nie jej hodnota, o stanovenie ktorej sa snažil žalovaný 2/. Hoci v ideálnom prípade by tieto 2 položky mali byť rovnaké (cena vykonanej časti diela by mala byť zhodná s hodnotou vykonaných prác a zabudovaného materiálu na vykonanej časti diela), nemusí tomu tak byť, pričom znalec uviedol, že niektoré ceny stavebných prác boli cenovo podhodnotené, z čoho vyplýva, že v dohodnutej cene za bežných okolností by tieto práce nebolo možné zrealizovať. Súd v tomto smere poukázal aj na skutočnosť, že rovnaký pohľad na dohodnutú cenu diela vyjadriala aj spoločnosť LMS Stav Slovakia, s.r.o. Nakoľko zo strany žalovaných nebola preukázaná skutočnosť, že v I. etape výstavby rodinného domu (diela) boli zrealizované práce, a to zhotovenie betónového základu neprestrešenej terasy diela o výmere 24,05 m², súd túto skutočnosť aj na základe tvrdení znalca považoval za preukázanú. Súd vyhodnotil záver znalca o tom, že prvá etapa výstavby diela nebola vykonaná v plnom rozsahu, ale len na 97 %, ako správny. Čo sa týka námietok žalovaného 2/ k druhej etape výstavby rodinného domu, skutočnosť, že táto nebola v plnom rozsahu zhotoviteľom realizovaná, nebola medzi sporovými stranami sporná. Žalovaný 2/ neuviedol bližšie tvrdenia k rozsahu vykonaných stavebných prác, či už v prvej etape alebo druhej etape výstavby diela. Súd nezistil dôvod nesprávneho stanovenia rozsahu vykonaného diela v druhej etape na rozsah 5 %, ktorý bol následne vypočítaný podľa dohodnutej ceny diela za druhú etapu výstavby, t. j. ako 5 % zo sumy 64 310,- eur. Žalovaný len namietal, že podľa neho preinvestovaná suma za časť vykonaného diela je vo výške 52 240,- eur, bez bližšej špecifikácie. Súd preto nepovažoval jeho námietky za dôvodné. Toto tvrdenie korešponduje aj s vyjadrením znalca v tom smere, že pokiaľ by bol vypracovaný stavebný položkový rozpočet na celú stavbu rodinného domu, nielen na zrealizované stavebné práce, ukázalo by sa, že niektoré ceny stavebných prác boli cenovo podhodnotené, teda nezrealizovateľné. Ak žalovaný 2/ tvrdí, že preinvestovaná suma za vykonanú časť diela je vyššia ako cena za túto časť, stanovená na základe dohody zmluvných strán, posudok znalca to nijakým spôsobom nespochybňuje. Súd vyhodnotil znalecký posudok J. D. za správny a presvedčivý, kedy vychádzal z toho, že cena, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy, je suma 45 935,50 eur. Z uvedeného dôvodu súd považoval návrh žalovaného 2/ na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania za nadbytočný, preto ho nevykonával. Vzhľadom na uvedené súd

zaviazal žalovaného 1/ na zaplatenie sumy vo výške 60 374,50 eur (106 310,- eur – 45 935,50 eur) žalobcom 1/ a 2/ a v ostatnej časti vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú. Žalobcovia si uplatnili aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 87 110,- eur od 23.04.2021 (odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na plnenie žalovaného 1/) do zaplatenia. Objektívna možnosť žalovaného 1/ oboznámiť sa s odstúpením od zmluvy zo dňa 08.04.2021, ktoré obsahovalo výzvu na vrátenie plnenia, bola zavŕšená vrátením nedoručenej zásielky žalobcom dňa 19.04.2021. Nakoľko žalovanému 1/ poskytli lehotu 3 dni, bol žalovaný 1/ povinný plniť do 22.04.2021, pričom nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania. Súd vyhovel žalobe a žalobcom priznal úroky z omeškania, keď túto požadovali v správnej výške 5 %, avšak len z priznanej sumy a v ostatnom rozsahu žalobu ako nedôvodnú zamietol. Závazok zo zmluvy o dielo bol podľa tvrdení žalobcov 1/ a 2/ zabezpečený ručiteľským záväzkom zo strany žalovaného 2/, ktorý však namietal platnosť ručiteľského záväzku vzhľadom na neexistenciu dohody medzi ním a žalobcami 1/ a 2/. Skutočnosť, že žalovaný 2/ realizoval svoj ručiteľský záväzok vo forme písomného vyhlásenia tak, ako toto bolo založené na č. I. 22, nebola sporná. Uvedené vyhlásenie obsahuje všetky podstatné náležitosti, ktoré zákon pre jeho platnosť vyžaduje. Žalovaný 2/ iba namietal, či bol daný súhlas veriteľa. Nakoľko na platnosť ručenia podľa Občianskeho zákonníka sa vyžaduje dohoda veriteľa a ručiteľa, k písomnému vyhláseniu ručiteľa musí pristúpiť aj súhlas veriteľa, pre ktorý zákon nevyžaduje písomnú formu a jeho platnosť je daná aj v prípade konkludentného konania veriteľa. Ako vyplýva z dohody o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo, súhlas veriteľov bol najneskôr daný dňa 31.08.2020 písomnou formou. Preto námietku žalovaného 2/ o neexistencii súhlasu žalobcov ako veriteľov súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Žalovaný 2/ tiež namietal, že nedošlo k vzniku povinnosti plniť titulom ručenia, nakoľko mu nebola doručená výzva na plnenie ručiteľského záväzku. Aj v tomto prípade súd odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 129/2010, v zmysle ktorého stačí objektívna možnosť adresáta sa so zásielkou oboznámiť. Výzva na plnenie bola žalovanému 2/ ako ručiteľovi doručovaná doporučenou listovou zásielkou na adresu, ktorú uviedol ručiteľ vo svojom vyhlásení, pričom táto zásielka bola vrátená jej odosielateľom ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 05.05.2021. Súd mal za to, že žalovaný 2/ mal objektívnu možnosť s predmetnou písomnosťou sa oboznámiť, pričom tento proces doručovania bol zavŕšený dňom vrátenia zásielky odosielateľom. Nakoľko výzva bola žalovanému 2/ ako ručiteľovi doručovaná až po uplynutí lehoty na vrátenie časti ceny za dielo, adresovanej žalovanému 1/ ako dlžníkovi, žalobcovia 1/ a 2/ ako veritelia splnili zákonné podmienky, preto po uplynutí lehoty 30 kalendárnych dní od doručenia výzvy žalovanému 2/ ako ručiteľovi (05.05.2021) bol tento povinný plniť za dlžníka, t. j. žalovaného 1/, a to v celom jeho rozsahu. Súd ho preto zaviazal na totožné plnenia ako žalovaného 1/. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že náhradu trov konania pomerne rozdelil podľa pomeru úspechu a neúspechu sporových strán. V konaní boli žalobcovia úspešní v časti o zaplatenie sumy 60 374,50 eur a žalovaní úspešní v časti 26 735,50 eur. Úspešnejšou sporovou stranou sa stali žalobcovia, ktorých čistý úspech predstavuje 38,60 %.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 2/, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Uviedol, že žalobcovia odstúpili od zmluvy o dielo listom zo dňa 08.04.2021 a následne uvedomujúc si, že dôvodnosť odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021 môže vyvolať pochybnosti, odstúpili od zmluvy druhýkrát listom zo dňa 01.06.2021, ale úrok z omeškania si uplatnili od 23.04.2021. Uvedené žalovaní považovali za zmätočné, v rozpore s § 37 Občianskeho zákonníka, keď nebolo možné jednoznačne ustáliť, v ktorom okamihu nastali účinky odstúpenia od zmluvy. Žalovaní mali za to, že obidva právne úkony (odstúpenie od zmluvy zo dňa 08.04.2021 a odstúpenie od zmluvy zo dňa 01.06.2021) sú vo vzájomnom vzťahu neurčité a zmätočné, vyvolávajú právnu neistotu a pochybnosti o vážnosti vôle žalobcov. Súd posúdil odstúpenie od zmluvy zo dňa 08.04.2021 a uzavrel, že odstúpenie od zmluvy o dielo zo dňa 08.04.2021 je platné, keď žalobcovia ako dôvod odstúpenia od zmluvy uviedli, že zhotoviteľ vykonal dielo v rozpore so zmluvou, nakoľko žalovaný 1/ nezrealizoval hrubú stavbu do 31.12.2020. Žalovaný 2/ má za to, že súd síce aplikoval § 48 Občianskeho zákonníka v spojení s čl. IX ods. 8 bod 2 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, ale pri jeho výklade nepostupoval dôsledne a právo odstúpiť od zmluvy podľa bodu 2 uvedeného článku zmluvy interpretoval extenzívne. Výklad súdu, že každé porušenie povinnosti, bez ohľadu na to, či ide o podstatné alebo nepodstatné porušenie povinnosti, opomína a nerešpektuje ostatné dojednania zmluvy, a to predovšetkým čl. IX ods. 8 bod 1 Zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, čl. IV ods. 1 a 3 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1. Z uvedených článkov zmluvy o dielo vyplýva, že nie každé porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá sa týka včasnosti plnenia, zakladalo právo objednávateľov od zmluvy odstúpiť. Závazný termín bol v zmluve dohodnutý len termín ukončenia celého diela. Výlučne záväzok žalovaného 1/ plniť v termíne 30.04.2021 vyjadruje zmluvne dohodnutú včasnosť plnenia, tento termín plnenia je vyjadrený ako podstatná náležitosť, s ktorým v prípade omeškania (30 dní) bolo založené právo žalobcov od zmluvy

odstúpiť. S omeškaním dokončenia hrubej stavby ku dňu 30.12.2020 nebolo výslovne dohodnuté právo odstúpiť od zmluvy. Uvedené je podporené aj čl. IV ods. 3 druhá veta zmluvy o dielo, z ktorej vyplýva, že zmluvné strany upravili prípustnosť meškania s realizáciou hrubej stavby. Z uvedeného dôvodu odstúpenie od zmluvy zo dňa 08.04.2021 nie je platným odstúpením od zmluvy o dielo a súd nesprávne právne ustálil, v ktorom okamihu nastali účinky odstúpenia od zmluvy, t. j. kedy právny dôvod dodatočne odpadol a vznikol záväzkový vzťah tak, ako to predpokladá ust. § 451 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ namietal, že aj keby bolo odstúpenie od zmluvy zo dna 08.04.2021 platné, dátum jeho omeškania s plnením z dôvodu ručiteľského vzťahu ku dňu 23.04.2021 nevyplýval z vykonaného dokazovania, keď žalovaný 2/ je fyzickou osobou a v prípade doručovania zásielky fyzickej osobe inou fyzickou osobou neplatí fikcia doručenia, táto nebola ani medzi stranami dohodnutá. Výzva veriteľa bola žalovanému 2/ doručená spolu s platobným rozkazom dňa 25.08.2021. Súd skonštatoval, že žalovaný 2/ mal objektívnu možnosť s prvou výzvou veriteľa sa oboznámiť, keď proces doručovania bol zavŕšený dňom vrátenia zásielky 05.05.2021, zároveň žalovaný 2/ bol povinný plniť uplynutím lehoty 30 kalendárnych dní od doručenia výzvy do 04.06.2021, t. j. v omeškaní s plnením v zmysle týchto záverov by žalovaný 2/ bol od 05.06.2021, pričom súd zaviazal aj žalovaného 2/ na plnenie úrokov z omeškania od 23.04.2021, čo súd nevysvetlil. Z predložených dôkazov vyplývala, že žalobcovia uhradili sumu predchádzajúcemu zhotoviteľovi diela (spoločnosti Tophouse Gemer Stred, s.r.o.) vo výške 106 310,- eur a nie žalovanému 1/. Dôkazy, ktoré súd pri identifikovaní osoby povinnej z bezdôvodného obohatenia zobral do úvahy, neodvodňujú pasívnu legitimáciu žalovaného 1/, a tým ani pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ z dôvodu ručiteľského vzťahu, keďže preddavky k cene za dielo prijal iný subjekt (pôvodný zhotoviteľ) na základe zmluvy o dielo. Vo vzťahu k výške bezdôvodného obohatenia žalovaní uviedli, že preinvestovaná suma za časť vykonaného diela predstavuje sumu 52 240,- eur a nie sumu 24 220,- eur, ktorú žalobcovia tvrdili. Nepreinvestovaná časť z uhradenej časti ceny za dielo predstavuje sumu 54 070,- eur a nie 87 110,- eur, ktorú žalobcovia z titulu bezdôvodného obohatenia uplatnili. Súd sa stotožnil s názorom žalovaných a potvrdenie spoločnosti LMS Stav Slovakia, s.r.o., vyhodnotil ako listinu, ktorá nemá dôkaznú silu preukázať hodnotu vykonaných prác. Žalobcovia tak nepreukázali rozsah bezdôvodného obohatenia, ktorý v žalobe tvrdili. Žalovaný 2/ nesúhlasí s postupom súdu, keď vyzval žalobcov na predloženie znaleckého posudku. Žalobcovia na pojednávaní dňa 13.05.2024 predložili súdu znalecký posudok č. 49/2021 zo dňa 17.08.2021 J. K. D., ktorý bol žalovanému 2/ doručený krátkou cestou. Žalobcovia úmyselne porušili ust. § 153 ods. 1 CSP, keď nepredložili znalecký posudok, ktorý mali k dispozícii 3 roky a má zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ide o dôkaz, na podklade ktorého sa určil rozsah bezdôvodného obohatenia, pričom žalovaný 2/ opätovne navrhol, aby súd na predložený znalecký posudok s poukazom na § 153 ods. 2 CSP neprihliadol. Žalobcovia síce vystupujú v spore ako spotrebiteľia, ale sú zastúpení advokátom a s poukazom na § 291 ods. 3 CSP nie je dôvod neuplatniť postup podľa § 153 ods. 2 CSP (sudcovskú koncentráciu konania). Je zrejmé, že znalecký posudok nebol ako dôkaz predložený včas a neexistuje dôvod osobitného zreteľa na priznanie procesných účinkov. Súd sa napriek tomu v odvodnení rozsudku nevysporiadal s otázkou sudcovskej koncentrácie, len bez ďalšieho skonštatoval, že sudcovská koncentrácia konania je právo súdu. Súd týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný 2/ má za to, že súd pri hodnotení dôkazov a právnom posúdení zisteného skutkového stavu postupoval v rozpore s pravidlami vydania bezdôvodného obohatenia v zmysle § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v rozpore s pravidlami hodnotenia dôkazov, keď ako poklad rozhodnutia k rozsahu bezdôvodného obohatenia ustálil výlučne znalecký posudok č. 49/2021 J. K. D., neprihliadol na námietky žalovaného 2/ voči znaleckému posudku, odmietol vykonať kontrolný znalecký posudok a hodnotu za vykonanú časť diela do odstúpenia od zmluvy stanovil ako za pomernú časť zmluvnej ceny. V znaleckom posudku absentuje metodika výpočtu objemu prác, nie je zrejmé, akým spôsobom znalec dospel k percentuálnemu vyjadreniu zhotovenia časti stavby, okrem skutočnosti, ktorú uviedol sám, že ide o odhad. Žalovaný 2/ poukázal na nedostatky odôvodnenia znaleckého posudku, ktoré ho činia nepreskúmateľným, keď znalec neodôvodnil akým metodickým postupom určil, že v I. etape nebolo vykonaných 3 % z diela a v II. etape bolo zrealizovaných pôvodným zhotoviteľom 40 % hrubej murovanej stavby, čo malo predstavovať realizáciu v 5 %. Z dôvodu absencie metodiky výpočtu a vstupných údajov (napr. obvyklá cena za materiál, práce) a logického odôvodnenia záverov žalovaný 2/ navrhol vykonať znalecký posudok, ktorý by posúdil hodnotu vykonanej časti diela do odstúpenia od zmluvy o dielo a posúdil správnosť predloženého znaleckého posudku č. 49/2021. V tabuľke č. 5 znaleckého posudku je uvedené, že odhad hodnoty za zrealizovanú II. etapu je 3 215,- eur s DPH, ale bližšie nie je uvedené, čo táto suma zhrňa. Žalovaný 1/ predložil faktúru za práce v II. etape, ktoré realizovala spoločnosť LMS Stav Slovakia s.r.o. vo výške 3 240,- eur s DPH, ktorá suma bola vyššia ako suma určená znalcom, ktorá by mala zahŕňať materiál a

cenu práce (3 125,- eur s DPH). Odhadovaná hodnota za výkon zrealizovanej časti stavby v II. etape znalcom je tak preukázateľne nesprávna. Vo vzťahu k nedokončenej stavbe v I. etape v rozsahu 3 % žalovaný namietal, že I. etapa musela byť dokončená, keď aj v zmysle zmluvy o dielo platbu ceny za II. etapu realizovali žalobcovia až po úplnom dokončení I. etapy. Žalobcovia netvrdili, že I. etapa nebola dokončená. Znalec určil hodnotu ceny rozostavenej stavby podľa zmluvnej ceny, teda v rozpore s pravidlami vydania bezdôvodného obohatenia, pri ktorých je potrebné vychádzať z obvyklej ceny vynakladanej v danom mieste a čase za plnenia toho istého druhu. Ako vyplývalo aj z vyjadrenia znalca, vypracovaním stavebného položkového rozpočtu zrealizovaných stavebných prác a materiálov by došlo k inej cene diela ako je zmluvná cena diela a je zrejmé, že aj cena rozostavenej stavby do odstúpenia do zmluvy by týmto prepočtom bola iná. Plnenie pôvodného zhotoviteľa bolo vo vyššej hodnote ako 45 935,50 eur, teda aj hodnota toho, čo plnením na základe zmluvy o dielo žalobcovia získali, bola preukázateľne vyššia ako uzavrel súd na základe znaleckého posudku. Žalovaný 2/ má za to, že ak súd mal záujem vysporiadať sa s jeho námietkami, mal najprv pristúpiť k výsluchu znalca a nie so znalcom komunikovať mimo pojednávania, mailom alebo telefonicky s tým, že sa má vyjadriť k písomnému vyjadreniu žalovaného 2/, ak ide na dovolenku. Mailová alebo telefonická komunikácia súdu so znalcom je neprípustná, je porušením rovnosti zbraní, zvýhodnením jednej strany a zakladá nezákonnosť vyjadrenia znalca, ktorý súd poňal ako dôkaz. Vzhľadom na vyjadrenie znalca k námietkam žalovaného 2/ došlo k nepredvídateľnému záveru súdu o neopodstatnenosti námietok, keďže znalec vytýkané rozpory svojim vyjadrením neodstránil, postup nevysvetlil a rozpory prehýbil, nakoľko potvrdil, že hodnota prác na rozostavenej stavbe určená rozpočtom (určením jednotkových cien) by bola vyššia ako zmluvne dohodnutá cena. Čo znamená výkonom práce pôvodného zhotoviteľa získali žalobcovia viac ako bolo dohodnuté v zmluve. Na základe uvedeného žalovaný 2/ navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia 1/ a 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ uviedli, že nesúhlasia s argumentáciou žalovaného 2/ o neplatnosti odstúpenia č. 1 pre zmätočnosť, nakoľko táto nemá žiadnu oporu v zákone. Žalobcovia zaslali žalovanému 1/ odstúpenie č. 2 výlučne z dôvodu procesnej opatrnosti. V zmysle zaužívanej právnej teórie odstúpenie č. 2 nijakým spôsobom neneguje odstúpenie č. 1 a naopak. Je bežné, že súd pri posudzovaní platnosti viacerých odstúpení od zmluvy by sa nemal zaoberať len výhradne prvým odstúpením, ale je logické, že ak by aj odstúpenie č. 1 bolo neplatné, zmluva o dielo by sa z právneho hľadiska považovala za platnú a účinnú, teda ako keby následok neplatnosti nikdy nebol nastal, a preto by bolo možné od nej odstúpiť aj neskôr, pretože táto nezanikla. Preto ak by súd vyhodnotil prvé odstúpenie ako neplatné, stále má povinnosť posudzovať druhé odstúpenie od zmluvy o dielo. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný 1/ by v čase doručenia odstúpenia č. 1 z objektívneho hľadiska ani nebol schopný dokončiť dielo v zmluvne dohodnutom termíne dňa 30.04.2021. Spornou nebola tá skutočnosť, že žalovaný 1/ riadne nezhotovil prvú fázu diela podľa zmluvy o dielo, ani to, že nebola zhotovená ani len hrubá stavba so strechou. Je zrejmé, že odstúpenie č. 1 je dôvodné. Zároveň pre ustálenie platnosti jedného z odstúpení od zmluvy bolo vo vzťahu k žalovanému 2/ meritórnym pre určenie začatia plynutia nároku z úrokov z omeškania. Žalovaný 2/ nesprávne a účelovo vykladá ustanovenia zmluvy o dielo tak, aby tieto vyzneli len v jeho prospech, pričom však týmto popiera ich dojednaný účel. Z čl. IX ods. 8 bod. 2 dodatku č. 1 je zrejmé, že zmluvné strany si dojednali podmienky odstúpenia od zmluvy, pričom z tohto dojednania nijako nevyplýva, že platnosť odstúpenia od zmluvy o dielo je podmienená predchádzajúcou notifikačnou povinnosťou. Žalobcovia nemali v úmysle si uplatniť zodpovednosť za vady diela voči žalovanému 1/, čo ani z odstúpenia nevyplýva, ale mali v úmysle odstúpiť od zmluvy o dielo a vzájomne sa vysporiadať. Z odstúpenia č. 1 je zrejmé, že žalobcovia odstúpili z dôvodu upraveného v čl. IX ods. 8 bod. 2 dodatku č. 1 („ak zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore s touto zmluvou“) a nie z dôvodu, že „ak je zhotoviteľ v omeškaní s plnením tejto zmluvy podľa čl. IV ods. 1 zmluvy viac ako o 30 dní“ tak, ako to namietal žalovaný 2/. Z čl. IV ods. 3 dodatku č. 1 je zrejmé, že zmluvné strany sa dohodli na dvoch od seba odlišných povinnostiach, a to zhotoviť aspoň hrubú stavbu na diele spolu so strechou a zabezpečiť dielo pred vonkajšími poveternostnými podmienkami v prípade, ak nespĺní predošlú povinnosť. Druhá povinnosť zakladá iba ďalšiu povinnosť zhotoviteľa v súvislosti so zabránením prípadných škôd na nedokončenej stavbe, ktoré mohli byť spôsobené poveternostnými podmienkami zimného obdobia, pričom nespĺnenie povinnosti zhotoviť hrubú stavbu so strechou do 31.12.2020 nevyklučuje právo žalobcov odstúpiť od zmluvy o dielo. O nespĺnení si týchto povinností zo strany žalovaného 1/ svedčí aj fotodokumentácia diela vyhotovená znalcom D. v znaleckom posudku č. 49/2021. Je nesporné, že porušenie povinností podľa čl. IV ods. 3 dodatku č. 1 možno subsumovať pod vykonávanie diela v rozpore so zmluvou v zmysle čl. IX ods. 8 bod. 2 dodatku č. 1. Žalovaný 1/ si sám stanovil túto povinnosť a aj lehotu, do kedy je

potrebné túto povinnosť naplniť, čo preukázateľne nesplnil. Žalovaný 2/ síce tvrdil, že sa s odstúpením č. 1 nemal možnosť oboznámiť, resp., že mu nebolo doručené, avšak nijako nešpecifikoval dôvod, prečo sa s odstúpením vrátane výzvy na plnenie nemohol oboznámiť a tento dôvod ani ničím nepreukázal. V tejto súvislosti žalobcovia poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/129/2010. Obsahom ručenia je okrem istiny aj prísľušenstvo pohľadávky a žalovaný 2/ ako ručiteľ je povinný uhradiť žalobcom aj úrok z omeškania odo dňa 23.04.2021, kedy došlo k omeškaniu s úhradou istiny. V odstúpení č. 1 od zmluvy o dielo žalobcovia určili žalovanému 1/ lehotu na vrátenie plnenia do 3 dní odo dňa doručenia, ktoré bolo žalobcom vrátené dňa 19.04.2021, kedy aj žalobcovia považujú odstúpenie za doručené a následne po lehote 3 dní na vrátenie plnenia nastala lehota splatnosti, odkedy sa žalovaný 1/ bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcov. Na základe uvedeného žalobcovia majú nárok na úrok z omeškania odo dňa splatnosti pohľadávky, t. j. odo dňa 23.04.2021. Podľa čl. II Dohody o prevode práv a povinností je zrejmé, že žalovaný 1/ sa stál právnym sukcesorom právneho predchodcu žalovaného 1/, preto je námietka ohľadom absencie pasívnej vecnej legitímácie nedôvodná. Žalovaný 2/ bol jediným spoločníkom a konateľom právneho predchodcu žalovaného 1/ ako aj žalovaného 1/, teda oba subjekty zdieľajú toho istého spoločníka a konateľa, ktorým je žalovaný 2/. Žalovaný 2/ je platným ručiteľom, a to aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/29/2022. Žalobcovia odmietajú, že účelovo zadržovali dôkazy v domnení, že sa na nich nevzťahuje koncentrácia konania. Žalobcovia odvodzovali výšku svojho nároku z predložených dôkazov v konaní pred súdom prvej inštancie, čo mali do času konania pojednávania dňa 13.05.2021 za preukázané a nesporné. Keďže žalobcovia výšku nároku podložili relevantnými dôkazmi, mali za nehospodárne zahľcovať súd obsiahlym dôkazom v rozsahu až 40 strán. Žalobcovia do pojednávania dňa 13.05.2021 považovali za relevantné potvrdenie spoločnosti LMS Stav Slovakia, s.r.o. zo dňa 13.10.2020, z ktorého vypočítali výšku ich nároku. Až z dôvodu spornosti výšky nároku žalobcovia predložili znalecký posudok. Sudcovská koncentrácia konania podľa § 153 CSP je výlučne v diskrečnej právomoci súdu, t. j. je vo výlučnej právomoci súdu rozhodnúť, či na neskoršie predložený dôkaz prihliadne alebo nie. Keďže súd mal v rámci predbežného právneho názoru za preukázané platné odstúpenie od zmluvy, avšak nemal za preukázanú výšku nároku z bezdôvodného obohatenia, znalecký posudok sa až týmto momentom stal rozhodujúcim pre preukázanie a posúdenie žalobného nároku. Súd za účelom zachovania kontradiktórnosti a spravodlivého konania odročil pojednávanie, umožnil žalovaným vyjadriť sa k znaleckému posudku, čo aj využili. Zmluva o dielo v znení dodatku č. 1 explicitne upravuje fixne stanovenú cenu za zhotovenie diela a nie cenu stanovenú rozpočtom podľa ceny materiálu. Zmluvná cena bola dohodnutá a rozdelená do 3 etáp výstavby diela, avšak jednotlivé položky v príslušných etapách v zmluve o dielo neboli zhotoviteľom stavby nacenené. Žalovaní nepredložili dôkaz, ktorým by preukázali svoje tvrdenia a vyvrátili závery prezentované v znaleckom posudku, ani len stavebný denník, z ktorého by bolo preukázané aké práce a kedy sa na diele zhotovili, prípadne faktúry, z ktorých by boli zrejmé ceny materiálu, ktorý bol vynaložený na zhotovovanie diela. Žalovaný 2/ sa nesprávne domnieva, že I. etapa výstavby diela bola zhotovená na 100 %. V tabuľke č. 2 znaleckého posudku znalec posudzoval a percentuálne hodnotil zrealizovanie jednotlivých čiastkových stavebných prác I. etapy výstavby diela, pričom percentuálne vyhodnotil zhotovenie betónového základu neprestrešnej terasy diela o výmere 24,05 m² na 0 %. Z uvedeného je zrejmé, že I. etapa výstavby diela nebola vyhotovená na 100 %. Neobstojí argument, že zaplatenie ceny za druhú etapu diela žalobcami by malo preukazovať vyhotovenie prvej etapy diela na 100 %, čo je s ohľadom na vykonané dokazovanie absurdné. Už len z fotodokumentácie zo znaleckého posudku je očividné, že nebola zhotovená ani len dojednaná I. etapa výstavby diela. Žalobcovia nesúhlasia, že by v znaleckom posudku absentovala metodika postupu znalca, keď v časti 2.4 posudku znalec opisuje svoju metodiku percentuálnej realizácie jednotlivých etáp výstavby diela. Podľa zmluvy je II. etapa výstavby celkovo zložená z 11 osobitných stavebných prác. V časti II. etapy výstavby v tabuľke č. 5 znaleckého posudku znalec zohľadnil zhotovenie zvyšnej časti hrubej murovanej stavby z tehly značky Britterm na 40 % spolu s ďalšími 10 nezhotovenými (0 %) osobitnými stavebnými prácami tvoriacimi túto etapu. Nie je objektívne možné očakávať, že keď 1 z 11 stavebných prác je vykonaná v rozsahu 40 %, aby aj celková II. etapa výstavby diela bola vykonaná v rozsahu 40 %. Žalovaní neuniesli dôkazné bremeno pri preukázaní skutočne vynaložených nákladov na vykonanie diela vo výške 52 240,- eur. Žalovaný 2/ namieta spôsob určenia hodnoty rozsahu vykonania stavebných prác jednotlivých etáp, ale zároveň do sumy 52 240,- eur zahrnul sumu I. etapy vykonania diela vypočítanú vytykaným spôsobom v znaleckom posudku, čo vyplýva aj z odporu alebo vyjadrenia žalovaných zo dňa 23.02.2022. Tvrdenie žalovaného 2/ o sume vo výške 52 240,- eur je ničím nepodloženým tvrdením aj s poukazom na vyjadrenie znalca zo dňa 12.07.2024 v tom smere, že pokiaľ by bol vypracovaný stavebný položkový rozpočet na celú stavbu rodinného domu, nielen na zrealizované stavebné práce, ukázalo by sa, že niektoré ceny stavebných

prác boli cenovo podhodnotené, t. j. nezrealizovateľné. Ak žalovaný 2/ tvrdil, že preinvestovaná suma za vykonanú časť diela je vyššia ako cena za túto časť, stanovená na základe dohody zmluvných strán, posudok znalca to nijakým spôsobom nespochybňuje. Žalobcovia súhlasia s postupom súdu, keďže znalec bol natoľko pracovne vyťažovaný, že sa nemohol dostaviť na predmetné pojednávanie, v súlade s hospodárnosťou a rýchlosťou konania, tento zaslal súdu svoje vyjadrenia v predmetnej forme. Žalovaný 2/ ani na pojednávaní zo dňa 15.07.2024 nenamietal postup súdu, akým si vyžiadal predmetné vyjadrenie znalca, robí to až v rámci odvolacieho konania. Súd v napadnutom rozsudku jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, poskytol jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným právom žalobcu v tomto súdnom konaní. Žalobcovia navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

5. Žalovaný 2/ v písomnej replike k vyjadreniu žalobcov 1/ a 2/ uviedol, že ak je právny úkon absolútne neplatný, tak je neplatný bez ohľadu na to, ktorý subjekt ho vykonal. Ak žalobcovia odstúpili dvakrát od tej istej zmluvy, vyvolali spochybnenie dôvodov prvého odstúpenia od zmluvy, teda pochybnosti o vážnosti vôle odstúpiť od zmluvy z dôvodov uvedených v odstúpení zo dňa 08.04.2021 (z dôvodu, že dielo bolo vykonávané v rozpore so zmluvou o dielo, nakoľko dielo malo vady a II. etapa nebola dokončená k 31.12.2020). Zmätočnosť nastala druhým odstúpením zo dňa 01.06.2021, keď žalobcovia už museli mať za to, že zmluva je zrušená odstúpením od zmluvy zo dňa 08.04.2021, ale odstúpili od zrušenej zmluvy, aj keď z dôvodu dohodnutého v zmluve, keďže termín ukončenia diela ku dňu 30.04.2021 bol termínom záväzným (čl. IV ods. 1 Zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1). Oba právne úkony sú vo vzájomnom vzťahu neurčité a zmätočné, vyvolávajú právnu neistotu a pochybnosti o vážnosti vôle žalobcov o zrušení zmluvy. Dôvodom odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021 boli vytýkané vady diela (nesprávna výška prekladu Gb nad garážou, nevyhovujúca únosnosť vnútorného prekladu a pod.). Žalobcovia v odstúpení od zmluvy zo dňa 08.04.2021 uviedli, že za účelom nápravy väd a ich odstránenia podľa vyjadrenia statika bude potrebné vynaložiť finančné prostriedky vo výške 5 000,- eur a tie si žalobou uplatnili, aj keď v návrhu na vydanie platobného rozkazu túto sumu opomenuli odôvodniť. Žalovaný 1/ nezískal finančné prostriedky, ktoré predstavujú časť ceny diela, na základe zmluvy o dielo zo dňa 04.11.2019, ako nesprávne ustálil súd, keďže ich na základe zmluvy o dielo získal pôvodný zhotoviteľ Tophouse Gemer Stred, s.r.o.. Názor žalobcov o univerzálnom právnom sukcesorovi nie je pravdivý. Spoločnosť Tophouse Gemer Stred, s.r.o., ktorá zmluvu o dielo so žalobcami uzavrela, a na základe ktorej žalobcovia zaplatili časť ceny za dielo, nie je právnym predchodcom žalovaného 1/. Žalovaný 1/ bol založenou jednoosobovou spoločnosťou, nevznikol ani zlúčením, ani rozdelením spoločnosti Tophouse Gemer Stred, s.r.o. alebo iným právnym úkonom, z ktorého by sa dalo konštatovať, že je univerzálnym právnym nástupcom pôvodného zhotoviteľa. Súd právne neposúdil dohodu o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo zo dňa 31.08.2020 tak, ako žalobcovia uviedli, keď súd ustálil, že medzi žalovaným 1/ a žalobcami bola uzatvorená zmluva o dielo. Z dôkazov vyplýva, že súd nesprávne skutkovo ustálil, že žalovaný 1/ bol prijímateľom finančných prostriedkov od žalobcov, z čoho vyvodil, že žalobcovia sú aktívne legitimovaní na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému 1/ a z dôvodu ručiteľského záväzku voči žalovanému 2/, ktorí by mali byť pasívne legitimovaní na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vecnú legitimáciu strán sporu nie je možné odvodiť od zmluvy o dielo a ani z dohody o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo zo dňa 31.08.2020. Žalovaný 1/ prevzal práva a povinnosti zo zmluvy o dielo od pôvodného zhotoviteľa na základe dohody zo dňa 31.08.2020, t. j. žalovaný 1/ sa zaviazal, že bude plniť záväzky zo zmluvy o dielo namiesto pôvodného zhotoviteľa ako nový zhotoviteľ, to však neznamená, že plnenie (časť ceny za dielo za prvú a druhú etapu) od žalobcov prijal. Súd uzavrel, že došlo zo strany žalovaného 1/ k porušeniu zmluvy o dielo a žalobcovia mali právo odstúpiť od zmluvy, čo však automaticky neznamená aplikáciu § 457 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd pochybil, keď neskúmal a nezrejmlil rozhodné skutočnosti týkajúce sa posúdenia otázky nutnosti domáhania sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia pred uplatnením nároku na náhradu škody, t. j. aplikácie § 451 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k znaleckému posudku predloženému žalobcami na pojednávaní dňa 13.05.2024 žalovaný 2/ uviedol, že objednávku na vypracovanie znaleckého posudku žalobcovia zadali znalcovi dňa 06.04.2021 pred podaním žaloby a po podaní žaloby došlo k vypracovaniu znaleckého posudku dňa 17.08.2021. Najskôr dňa 17.08.2021 sa žalobcovia dozvedeli o rozsahu uplatňovaného nároku a žalobu tak podali predčasne dňa 08.07.2021. Žalobcovia minimálne od 17.08.2021 vedeli, že si uplatnili nárok z iných dôvodov a vyšší ako určil znalec, podľa ktorého preinvestovaná časť z kúpnej ceny (nie cena zrealizovanej časti stavby do odstúpenia) bola vo výške 45 935,50 eur, žalobu však nezmenili. Procesný postup žalobcov nie je možné hodnotiť inak, ako zadržiavanie dôkazu a konanie v rozpore s § 132, § 153 ods. 1 CSP,

ktoré bolo potrebné súdom za použitia § 153 ods. 2 CSP odmietnuť a na znalecký posudok neprihliadnuť. Ak žalovaný 1/ má mať povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie žalobcom, ktoré mal získať na základe zmluvy, ktorá bola zrušená odstúpením od zmluvy, tak aj žalobcovia majú povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie žalovanému 1/, ktoré získali plnením na základe zmluvy, ktorá bola zrušená. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/115/2008 nemôže súd žalobe vyhovieť a musí ju zamietnuť, aj bez námietky žalovaného, v prípade, ak žalobný petit nevyjadruje vzájomnú viazanosť reštitučnej povinnosti účastníkov zrušenej zmluvy podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Súd nepostupoval v zmysle uvedenej judikatúry a nevysporiadal sa ani s námietkami žalovaných ohľadom uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Je teda v súlade s § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že sa poskytne peňažná náhrada, ktorá predstavuje peňažný ekvivalent hodnoty veci alebo výkonu, ktorý by sa mal vrátiť, tzn. hodnoty rozostavanej stavby v momente, keď nastali účinky odstúpenia od zmluvy, keďže časť diela žalobcovia získali plnením pôvodného zhotoviteľa na základe zrušenej zmluvy o dielo. Súd právne neposúdil prejednávajúcu vec podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Hodnota rozostavanej stavby nie je totožná s percentuálnym plnením zmluvy určeného odhadom v znaleckom posudku, keď takáto hodnota nevyjadruje to, čo žalobcovia získali a je potrebné odpočítať od sumy 106 310,- eur. Súdom priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 60 374,50 eur nezodpovedá výške bezdôvodného obohatenia žalobcov podľa § 457 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný 1/ dodal rozostavanú stavbu vo vyššej hodnote ako 45 935,50 eur určenej na základe znaleckého posudku.

6. Žalobcovia 1/ a 2/ v písomnej duplike k vyjadreniu žalovaného 2/ uviedli, že podľa výpisu žalovaného 1/ z ORSR bol a je jediným spoločníkom a konateľom žalovaného 1/ výlučne žalovaný 2/, kedy žalovaný 1/ premenoval svoju spoločnosť z ThomasSabini, s.r.o. na Tophouse Slovakia, s.r.o.. Žalovaní a právny predchodca sú vzájomne personálne prepojené subjekty, po celú dobu išlo o tú istú fyzickú osobu, ktorá konala za právneho predchodcu a žalovaného 1/, teda mala riadnu vedomosť o všetkých skutočnostiach vzťahujúcich sa na zmluvu o dielo a dohodu. Z odstúpenia od zmluvy nepochybne vyplýva vôľa žalobcov odstúpiť od zmluvy o dielo. Odstúpenia od zmluvy nie sú svojím obsahom vzájomne rozporuplné a zmätočné, deklarujú tú istú skutočnosť, že žalovaný 1/ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou o dielo podľa článku IV. ods. 8 Dodatku č. 1. Žalovaní v čase pred a ani po odstúpení č. 1 nevyvíjali aktivitu vo vzťahu k zhotovovaniu diela, čo ani pred súdom nenamietali, navyše sa aj odmietali vzájomne vyporiadať so žalobcami podľa odstúpenia č. 1, čím žalobcovia z procesnej opatrnosti odstúpili od zmluvy o dielo aj dňa 01.06.2024. Súd dospel k záveru, že doručením odstúpenia č. 1 došlo k zrušeniu zmluvy o dielo od samého počiatku, kedy žalobcovia stanovili žalovanému 1/ lehotu na vrátenie poskytnutého plnenia do troch dní odo dňa doručenia odstúpenia (19.04.2021). Po uplynutí 3 dňovej lehoty, teda dňa 23.04.2021 sa splatnosť pohľadávky stala účinnou a žalovaný 1/ sa od tohto dňa neoprávnene obohacoval na úkor žalobcov, pretože mu vznikla zákonná povinnosť vrátiť poskytnuté plnenie. Žalobcovia si preto uplatnili úrok z omeškania od 23.04.2021. Nakoľko žalovaný 2/ je jediným spoločníkom a konateľom žalovaného 1/, mal možnosť sa s odstúpením od zmluvy a výzvou na plnenie oboznámiť súčasne so žalovaným 1/. Žalobcovia odstúpili od zmluvy z dôvodu upraveného v čl. IX ods. 8 bod. 2 dodatku č. 1 a ak by aj odstúpili od zmluvy pre vady diela, tak vady diela vzniknú konaním zhotoviteľa v rozpore so zmluvou o dielo. Žalovaní nevyvrátili predmetné tvrdenia žalobcov a ani nepreukázali naplnenie povinností podľa v čl. IV ods. 3 dodatku č. 1 (prikrytie diela). Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že žalovaný 1/ vykonával dielo v rozpore so zmluvou, v dôsledku čoho súd vyhodnotil odstúpenie č. 1 ako platné a účinné. Spochybnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov predstavuje novotu v konaní, preto by súd nemal na uvedené prihliadať. Z dohody o prevode práv a povinností je zrejmé, že žalovaný 1/ vstúpil do všetkých práv a povinností vyplývajúcich právnomu predchodcovi titulom zmluvy o dielo. Ručiteľ vyhlásil, že uspokojí finančné nároky žalobcov na vrátenie už do poskytnutej ceny diela v prípade odstúpenia od zmluvy o dielo, čo nepochybne zahŕňa žalobcami požadovaný nárok v tomto konaní. Súdom priznaný nárok čo do dôvodu a výšky vyplýva z povinností zo zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, ktoré neboli v čase odstúpenia zo strany žalovaného 1/ naplnené. Už poskytnuté plnenie zo strany žalovaného 1/ je zohľadnené predloženým znaleckým posudkom č. 49/2021, preto boli žalobcom poskytnuté finančné prostriedky ponížené o sumu predpokladanú znaleckým posudkom. Žalovaný pred súdom netvrdil a ani nepreukázal rozsah vyhotovenia diela právnomu predchodcom do času uzatvorenia dohody. Žalovaný 2/ nesprávne vykladá subsidiaritu bezdôvodného obohatenia a náhrady škody, keď žalobcovia si nenárokujú náhradu škody, pričom na aplikáciu nároku na náhradu škody neboli naplnené podmienky v zmysle Občianskeho zákonníka. Súd nemal povinnosť sa predmetnou skutočnosťou zaoberať, keďže je nesporné, že boli naplnené znaky bezdôvodného obohatenia. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že podmienkou na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia je ustálený a

nemenný rozsah nároku. Žalobcovia mali za dôvodné vychádzať pri výpočte ich nároku z vyjadrenia LMS zo dňa 13.05.2021, keď v čase podania žaloby nedisponovali znaleckým posudkom. Žalovaní v konaní nenamietali predčasnosť a nesprávnosť podania žaloby, ale neprípustnosť znaleckého posudku v dôsledku neskorého predloženia. Argumentácia žalovaného 2/ vo vzťahu k vyjadreniu znalca nemá opodstatnenie, nakoľko žalovaní v súlade so zásadou autonómie vôle a zmluvnej voľnosti uzatvorili zmluvu o dielo s fixne dojednanou cenou za vyhotovenie diela. Súd správne vyhodnotil prípustnosť znaleckého posudku, ktorý predstavuje relevantný dôkaz na preukázanie výšky žalobného nároku. Žalovaní vo vzťahu k spochybneniu výšky žalobného nároku nepredložili žiadny relevantný dôkaz. Žalobcom nie je zrejmé, ako žalovaný 2/ dospel k názoru, že v žalobnom petíte nie je zohľadnený nárok žalovaného 1/ na vrátenie ním poskytnutého plnenia. Nakoľko naturálna reštitúcia nie je v prejednávanej veci možná, prichádza do úvahy finančná reštitúcia. V prípade vzájomných synalagmatických finančných plnení dochádza k ich vzájomnému stretu a započítaniu, čo žalobcovia v rámci petítu a následne súd v rozhodnutí zohľadnili. Žalobcovia si v petíte žaloby nenárokovali poskytnutú sumu titulom zmluvy o dielo v plnej výške, ale túto ponížili o plnenie poskytnuté žalovaným 1/, teda zohľadnili aj ich povinnosť vrátiť žalovanému 1/ ním poskytnuté plnenie vyjadrené finančnými prostriedkami. Námietky žalovaného 2/ ohľadom výšky judikovaného nároku nemá opodstatnenie, nakoľko žalovaný 2/ opomína vziať do úvahy, že účastníci zmluvy o dielo sa dohodli na fixne stanovenej cene za vypracovanie diela, čo v sebe subsumuje všetky náklady vynaložené žalovaným 1/ na vyhotovenie diela. Rovnaký názor zaujal aj znalec. Žalobcovia majú za nespravodlivé, aby súd prihliadal na inak vypočítanú výšku poskytnutého plnenia žalovaným 1/ ako bola vyčíslená znalcom. Je neprípustné, aby žalovaný 1/ prijal finančné prostriedky od žalobcov na základe pevne stanovenej ceny diela a následne by na tom ešte mal v zariť pri inak určenej výške hodnoty plnenia ako bola zmluvne dojednaná.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP), , preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

8. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I. vo vzťahu k žalovanému 1/ a v zamietajúcom výroku II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v týchto výrokoch právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP).

9. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným 2/ vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odvolacie námietky žalovaného 2/ boli totožné s námietkami, ktoré uplatnil spolu so žalovaným 1/ pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie dôsledne zaoberal a so všetkými námietkami sa náležite vysporiadal. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil vykonané dôkazy v konaní, a to každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, náležite odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia strán sporu mal preukázané a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám ust. § 220 CSP. Námietky žalovaného 2/ uvedené v podanom odvolaní, ktoré uplatnil už v konaní pred súdom prvej inštancie, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané, ani tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje a k odvolacím námietkam žalovaného 2/ uvádza nasledovné.

10. Dňa 04.11.2019 bola uzatvorená zmluva o dielo medzi žalobcami 1/ a 2/ ako objednávateľmi a spoločnosťou Tophouse Gemer Stred, s.r.o. ako pôvodným zhotoviteľom, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu. Cena za zhotovenie diela bola dojednaná vo výške 127 293,- eur, ktorú boli objednávateľia povinní zaplatiť v splátkach. Žalobcovia 1/ a 2/ ako objednávateľia uhradili pôvodnému zhotoviteľovi (spoločnosti Tophouse Gemer Stred, s.r.o.) dňa 18.02.2019 sumu 6 000,- eur, dňa 04.11.2019 sumu 36 000,- eur a dňa 07.04.2020 sumu 64 310,- eur. Žalovaný 1/ sa stal novým

zhotoviteľom diela na základe dohody o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 31.08.2020 medzi žalobcami 1/ a 2/ ako objednávateľmi, spoločnosťou Tophouse Gemer Stred, s.r.o. ako pôvodným zhotoviteľom, žalovaným 1/ ako novým zhotoviteľom a žalovaným 2/ ako ručiteľom. Na žalovaného 1/ ako nového zhotoviteľa tak prešli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zhotoviteľovi zo zmluvy o dielo a zároveň bolo zmluvnými stranami dojednané zabezpečenie finančných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o dielo formou ručenia zo strany žalovaného 2/, ktorý sa zaviazal uspokojiť prípadné finančné nároky objednávateľov na vrátenie poskytnutej ceny diela v prípade odstúpenia od zmluvy o dielo. V zmysle dohody žalovaný 2/ sa zaviazal ručiť za záväzky vzniknuté titulom zmluvy o dielo až do výšky ceny diela. Dňa 02.09.2020 uzatvorili žalobcovia 1/ a 2/ so zhotoviteľom (žalovaným 1/) dodatok č. 1 k zmluve o dielo zo dňa 04.11.2019, v zmysle ktorého bol stanovený záväzný termín ukončenia diela na deň 30.04.2021 (čl. IV. ods. 1 zmluvy o dielo) a zhotoviteľ sa zaviazal najneskôr do 31.12.2020 dokončiť aspoň hrubú stavbu na diele spolu so strechou a v prípade, že by zhotoviteľ nedokončil dielo v rozsahu podľa predchádzajúcej vety, je dielo povinný zabezpečiť spôsobom, aby na dielo nemali vplyv vonkajšie poveternostné podmienky (čl. IV. ods. 3 zmluvy o dielo). Dodatkom č. 1 k zmluve o dielo bola upravená dohoda zmluvných strán, že objednávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak je zhotoviteľ v omeškaní s plnením zmluvy podľa článku IV. ods. 1 zmluvy o viac ako 30 dní, ďalej ak zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore s touto zmluvou a ak bol na majetok zhotoviteľa vyhlásený konkurz a/alebo povolená reštrukturalizácia a/alebo ak zhotoviteľ vstúpil do likvidácie - čl. IX. ods. 2 zmluvy o dielo (malo by ísť o čl. X. ods. 2 zmluvy o dielo, pozn. odvolacieho súdu), pričom odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nárokov na zaplatenie tej časti ceny, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy - čl. IX. ods. 3 zmluvy o dielo. Žalobcovia 1/ a 2/ listom zo dňa 08.04.2021 odstúpili od zmluvy o dielo z dôvodu vykonávania diela v rozpore so zmluvou (oneskorenie zhotovenia hrubej stavby spolu so strechou do 31.12.2020 a zhotovená časť diela nie je vyhotovená riadne v požadovanej kvalite) a zároveň požiadali žalovaného 1/ o vrátenie časti zaplatených finančných prostriedkov vo výške 87 110,- eur do 3 dní od doručenia výzvy. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému 1/ doručované ako doporučená poštová zásielka, ktorá sa dňa 19.04.2021 vrátila žalobcom ako neprevzatá v odbernej lehote. Následne žalobcovia listom zo dňa 23.4.2021 vyzvali žalovaného 2/ ako ručiteľa na zaplatenie sumy 87 110,- eur, nakoľko žalovaný 1/ ako dlžník svoj dlh na výzvu žalobcov neuhradil. Predmetná výzva bola žalovanému 2/ doručovaná ako doporučená poštová zásielka, ktorá sa dňa 05.05.2021 vrátila žalobcom ako neprevzatá v odbernej lehote.

11. Podľa § 631 Občianskeho zákonníka zmluvou o dielo zaväzuje sa objednávateľovi ten, komu bolo dielo zadané (zhotoviteľ diela), že ho za dojednanú cenu vykoná na svoje nebezpečenstvo.

12. Podľa § 633 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zhotoviteľ je povinný dielo vykonať podľa zmluvy, riadne a v dohodnutom čase. Ak je na vykonanie diela ustanovená záväzná technická norma, musí vykonanie zodpovedať tejto norme. Od obsahu zmluvy a povahy diela závisí, či je zhotoviteľ povinný vykonať ho osobne alebo či je oprávnený dať dielo vykonať na svoju zodpovednosť.

13. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

14. Podľa § 48 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

15. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

16. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

17. Podľa § 548 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

18. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

19. Odstúpenie od zmluvy je v zmysle § 48 Občianskeho zákonníka jedným z jednostranných spôsobov ukončenia zmluvy. Ide o adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinným okamihom jeho doručenia druhej zmluvnej strane. Právnym dôsledkom odstúpenia od zmluvy je zrušenie zmluvy od počiatku (ex tunc), ak nejde o niektorú z výnimiek podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Právnym dôsledkom odstúpenia od zmluvy je, že sa zmluvné strany musia navzájom vyporiadať podľa zásad o bezdôvodnom obohatení, a to s poukazom na ust. § 457 Občianskeho zákonníka. Treba pripomenúť, že odstúpiť možno iba od zmluvy, ktorá bola uzavretá platne. Pokiaľ si zmluvné strany v zmluve dohodli možnosť odstúpenia, spravidla si dohodnú aj právne následky, ktoré odstúpenie od zmluvy vyvolá. Ak tak neurobia, platí, že ak zo zmluvy ešte nebolo plnené, plnené už nemusí byť.

20. Žalobcovia 1/ a 2/ ako objednávateľia a spoločnosť Tophouse Gemer Stred, s.r.o. ako pôvodný zhotoviteľ uzavreli dňa 04.11.2019 platnú zmluvu o dielo, z ktorej všetky práva a povinnosti prešli na základe zmluvy na žalovaného 1/, s ktorým žalobcovia uzavreli dňa 02.09.2020 dodatok. Predmetom zmluvy bola výstavba rodinného domu a za týmto účelom žalobcovia 1/ a 2/ v zmysle zmluvy o dielo zaplatili pôvodnému zhotoviteľovi spoločnosti Tophouse Gemer Stred, s.r.o. časť ceny diela vo forme dohodnutých splátok, a to spolu vo výške 106 310,- eur, čo nebolo v konaní sporné.

21. Žalovaný 2/ namietal, že žalobcovia uhradili sumu 106 310,- eur predchádzajúcemu zhotoviteľovi diela spoločnosti Tophouse Gemer Stred, s.r.o. a nie žalovanému 1/ a dôkazy, ktoré súd pri identifikovaní osoby povinnej z bezdôvodného obohatenia zobral do úvahy, neodvodňujú pasívnu legitimáciu žalovaného 1/, a tým ani pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ z dôvodu ručiteľského vzťahu, keďže preddavky k cene za dielo prijal iný subjekt.

22. Je pravdou, že žalobcovia zaplatili sumu 106 310,- eur pôvodnému zhotoviteľovi - spoločnosti Tophouse Gemer Stred, s.r.o. titulom časti ceny diela zo zmluvy o dielo, avšak z dohody o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 31.08.2020 je nepochybné, že na žalovaného 1/ ako nového zhotoviteľa diela prešli všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o dielo, ako aj právo zhotoviteľa (žalovaného 1/) na zaplatenie ceny za zhotovenie diela v zmysle čl. III. zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1. Žalovaný 1/ tak vstúpil do všetkých práv a povinností pôvodného zhotoviteľa, na základe čoho možno pôvodného zhotoviteľa jednoznačne označovať ako právneho predchodcu žalobcu, keď prevod práv a povinností sa udial na základe zmluvy. Vstupom žalovaného 1/ do všetkých práv a povinností pôvodného zhotoviteľa sa žalovaný 1/ stal zhotoviteľom diela, v dôsledku čoho naňho prešla nielen povinnosť vykonať dielo, ale aj právo na zaplatenie ceny diela, ako aj, a čo je podstatné, aj všetky zmluvné záväzky týkajúce sa termínov a kvality uskutočnenia diela, vrátane s tým spojených následkov v podobe zodpovednosti za vady diela, ako aj zodpovednosti za vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade, že odpadne právny dôvod, na základe ktorého si strany poskytli plnenia, t. j. aj pre prípad odstúpenia od zmluvy. Prevodom všetkých práv a povinností zo zmluvy o dielo z pôvodného zhotoviteľa na žalovaného 1/ ako nového zhotoviteľa sa žalovaný 1/ stal zodpovedným aj za vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade, že taká situácia nastane v dôsledku zrušenia zmluvy odstúpením od nej zo strany žalobcov. Aj za tento záväzok žalovaného 1/ prevzal ručiteľský záväzok žalovaný 2/, a to priamo v dohode o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo. Z týchto dôvodov tak boli v tomto spore obaja žalovaní vecne pasívne legitimovaní, keď im v nadväznosti na zmluvu o dielo, dohodu o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo a ručenie žalovaného 2/ vyplýva z hmotného práva povinnosť, ktorej splnenia sa žalobcovia v tomto konaní domáhali. Vzhľadom na uvedené odvolací súd vyhodnotil námietky žalovaného 2/ týkajúce sa absencie pasívnej vecnej legitimácie žalovaných 1/ a 2/ ako nedôvodné.

23. Žalovaný 2/ v odvolaní namietal neplatnosť obidvoch právnych úkonov (odstúpenie od zmluvy zo dňa 08.04.2021 a zo dňa 01.06.2021) z dôvodu, že sú vo vzájomnom vzťahu neurčité a vyvolávajú pochybnosti o vážnosti vôle žalobcov. Žalovaný 2/ mal za to, že súd síce aplikoval § 48 Občianskeho zákonníka v spojení s čl. IX ods. 8 bod 2 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, ale pri jeho výklade nepostupoval dôsledne a právo odstúpiť od zmluvy podľa bodu 2 uvedeného článku zmluvy interpretoval extenzívne. Výklad súdu, že každé porušenie povinnosti, bez ohľadu na to, či ide o podstatné alebo nepodstatné porušenie povinnosti, opomína a nerešpektuje ostatné dojednania zmluvy,

a to predovšetkým čl. IX ods. 8 bod 1. Závazný termín bol v zmluve dohodnutý len termín ukončenia celého diela. S omeškaním dokončenia hrubej stavby ku dňu 30.12.2020 nebolo výslovne dohodnuté právo odstúpiť od zmluvy.

24. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že odstúpenie od zmluvy je jednostranný adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva účinný tým, že dôjde do dispozícinej sféry adresáta. V zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno od zmluvy odstúpiť len, ak je to v zákone (v Občianskom zákonníku alebo inom zákone) pre konkrétny prípad stanovené, alebo ak bolo odstúpenie dohodnuté medzi účastníkmi zmluvy. Dohoda o odstúpení pritom nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Pre odstúpenie od zmluvy tam, kde zmluva bola uzatvorená písomne, platí, že aj odstúpenie musí byť písomné, inak zákon pre odstúpenie od zmluvy nevyžaduje žiadnu zvláštnu formu, preto odstúpiť od zmluvy možno písomne aj ústne. Občiansky zákonník v § 48, ale ani v žiadnom inom ustanovení neurčuje povinnosť, aby obsahom právneho úkonu odstúpenia od zmluvy bolo aj uvedenie dôvodu odstúpenia (či už zákonného alebo dohodnutého), prípadne uvedenie dôvodov odstúpenia v písomnom (prípadne aj ústnom) odstúpení od zmluvy neznamená viazanosť týmito dôvodmi (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 4Cdo/111/2008).

25. Odvolací súd konštatuje, že samotná existencia dvoch právnych úkonov žalobcov 1/ a 2/ vo forme odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021 a odstúpenia od zmluvy zo dňa 01.06.2021 nespôsobuje sama o sebe neplatnosť týchto právnych úkonov, nakoľko je vždy potrebné posudzovať platnosť každého právneho úkonu samostatne, predovšetkým z hľadiska vážnosti, určitosti, zrozumiteľnosti v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a podľa časovej postupnosti, kedy až v prípade vyslovenia neplatnosti prvého právneho úkonu možno začať skúmať platnosť druhého právneho úkonu. Z tzv. „teórie prejavu vôle“ vyplýva, že sa prihliada len na to, čo bolo prejavované. V zmysle tohto pravidla je potrebné posudzovať obsah a zmysel každého právneho úkonu. Prejav vôle musí byť výslovný, dostatočne určitý a zrozumiteľný, aby mohli nastať jeho účinky. Nie je možné, aby súd obsah právneho úkonu výkladom dopĺňal či domýšľal, alebo z neho vyvodil závery, ktoré z jeho obsahu nevyplývajú. Jedným zo základných predpokladov platnosti právneho úkonu je jeho určitosť. Určitosť sa musí týkať určenia účastníkov, ďalej podstatných zložiek obsahu právneho úkonu a predmetu, ktorého sa právny úkon týka. Určitosť predstavuje kvalitu obsahu právneho úkonu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobcami 1/ a 2/ vymedzený skutkový dôvod odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021, a to odstúpenie od zmluvy o dielo z dôvodu vykonávania diela v rozpore so zmluvou, keď došlo k oneskoreniu zhotovenia hrubej stavby spolu so strechou do 31.12.2020 a zhotovená časť diela nebola vyhotovená riadne v požadovanej kvalite, je dostatočne určitý a zrozumiteľný, neabsentuje ani samotná existencia prejavu vôle odstúpiť od zmluvy, preto právny úkon odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021 nie je neplatný v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Strany sporu si ako zmluvné strany v čl. IX. ods. 2 (čl. X. ods. 2, pozn. odvolacieho súdu) zmluvy o dielo zo dňa 04.11.2019 v znení dodatku č. 1 k zmluve o dielo zo dňa 02.09.2020 dojednali možnosť odstúpenia od zmluvy zo strany objednávateľa, ak je zhotoviteľ v omeškaní s plnením zmluvy podľa článku IV. ods. 1 zmluvy o viac ako 30 dní, ďalej ak zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore s touto zmluvou alebo ak bol na majetok zhotoviteľa vyhlásený konkurz a/alebo povolená reštrukturalizácia a/alebo ak zhotoviteľ vstúpil do likvidácie. Zmluvné strany teda riadne vymedzili v čl. IX. ods. 2 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 (čl. X. ods. 2, pozn. odvolacieho súdu) predmet dohody vo vzťahu k možnosti tej-ktorej zmluvnej strany odstúpiť od zmluvy, pričom pokiaľ žalovaný 2/ namietal neplatnosť odstúpenia od zmluvy zo dňa 08.04.2021 z dôvodu, že nebolo výslovne dohodnuté právo odstúpiť od zmluvy v prípade omeškania s dokončením hrubej stavby ku dňu 30.12.2020, takúto námietku žalovaného 2/ nemožno akceptovať a na ňu prihliadať. Súd prvej inštancie správne posudzoval dôvody uvedené v odstúpení od zmluvy zo dňa 08.04.2021 v súvislosti so zmluvne dohodnutým právom medzi účastníkmi konania na odstúpenie od zmluvy obsiahnutým v zmluve o dielo. V konaní nebolo sporné, že žalovaný 1/ ako zhotoviteľ nedokončil hrubú stavbu so strechou do 31.12.2020, ktorá povinnosť jednoznačne vyplývala z čl. IV. ods. 3 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, v zmysle ktorého sa zhotoviteľ zaviazal najneskôr do 31.12.2020 dokončiť aspoň hrubú stavbu so strechou. Z uvedeného je zrejmé, že dôvodom odstúpenia od zmluvy vymedzeným žalobcami v odstúpení od zmluvy zo dňa 08.04.2021 bolo vykonávanie diela zhotoviteľom v rozpore so zmluvou, keď žalovaný 1/ ako zhotoviteľ si nespĺnil povinnosť dokončiť hrubú stavbu so strechou v dohodnutom termíne, čím aj podľa odvolacieho súdu došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti zo strany zhotoviteľa, teda došlo k vykonávaniu diela v rozpore so zmluvou, ktorá skutočnosť zakladala zmluvne dojednané právo žalobcov ako objednávateľov na odstúpenie od zmluvy z takto vymedzeného a preukázaného dôvodu. Je irelevantné, či nedokončenie hrubej stavby so strechou v stanovenom termíne predstavuje

podstatné alebo nepodstatné porušenie zmluvnej povinnosti, ktoré zakladá právo na odstúpenie od zmluvy, nakoľko postačuje, že preukázane došlo k porušeniu zmluvy o dielo a v tejto súvislosti neobstojí ani argumentácia žalovaného 2/, že jediným záväzným termínom stanoveným v zmluve o dielo bol termín ukončenia diela ku dňu 30.04.2021, pretože aj povinnosť zhotoviteľa dokončiť hrubú stavbu so strechou bola časovo ohraničená termínom a obsahnutá v čl. IV. ods. 3 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1. Uvedený záver neodporuje a neopomína čl. IX ods. 2 bod 1 (čl. X. ods. 2 bod 1, pozn. odvolacieho súdu) zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, nakoľko tento bod obsahuje zmluvne dojednaný dôvod odstúpenia od zmluvy, keď je zhotoviteľ v omeškaní s plnením zmluvy podľa čl. IV. ods. 1 zmluvy o viac ako 30 dní, avšak nejde o danú situáciu, nakoľko žalobcovia odstúpili od zmluvy o dielo z dôvodu, že zhotoviteľ vykonával dielo v rozpore so zmluvou. Pokiaľ ide o čl. IV ods. 3 druhá veta zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, tento neupravuje dohodu zmluvných strán o prípustnosti meškania s realizáciou stavby, ako namietal žalovaný 2/, ale stanovuje povinnosť zhotoviteľa v súvislosti so zabránením prípadných škôd na nedokončenej stavbe, ktoré by mohli byť spôsobené poveternostnými podmienkami zimného obdobia a nespôsobuje tak nemožnosť uplatnenia odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcov. Vzhľadom na prijaté závery odvolací súd konštatuje, že zo strany žalobcov ako objednávateľov došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy o dielo zo dňa 04.11.2019 v znení dodatku č. 1 k zmluve o dielo zo dňa 02.09.2020.

26. Odvolacie námietky žalovaného 2/ týkajúce sa oboznámenia sa s povinnosťou plniť až dňa 25.08.2021, kedy mu bola doručená výzva spolu s platobným rozkazom a absencia platnosti fikcie doručenia v prípade doručovania zásielky fyzickej osobe inou fyzickou, ktorá zároveň nebola medzi zmluvnými stranami ani dohodnutá, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 zo dňa 28.01.2011, v zmysle ktorého voči prítomnej osobe (osobe priamo účastnej pri právnom úkone, ktorý realizuje druhá osoba) prejav vôle pôsobí ihneď. Neprítomnej osobe (osobe, s ktorou osoba, realizujúca právny úkon nie je v bezprostrednom styku) musí prejav vôle dôjsť; nemusí jej byť fakticky doručený (adresátom prevzatý). Prejav vôle dôjde neprítomnej osobe vtedy, keď sa ocitne vo sfére jej dispozície. Dôjdením do sféry dispozície možno rozumieť dôjdenie prejavu vôle do takej sféry, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom danej písomnosti oboznámi (môže objektívne oboznámiť). Posudzovanie situácie z objektívneho hľadiska posilňuje dobromyseľnosť i právnu istotu subjektov právnych vzťahov. Vzhľadom na konkrétnu situáciu je potrebné skúmať, či a ako i (fakticky) nedoručený (adresátom skutočne neprevzatý) prejav vôle pôsobí voči jeho adresátovi. K účinnému doručeniu neprítomnej osobe nie je nevyhnutné, aby sa adresát s prejavom vôle skutočne oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle. V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 Najvyšší súd SR nadviazal na rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/129/2010 a vyslovil záver, že ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje režim doručovania hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o takzvanú teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozície sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu, či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta, či do jeho poštovej schránky, poprípade i vhozením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávneho úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámiť s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhozenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posilať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre

čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. Dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať.

27. Z vyššie uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva záver, že pri riešení doručovania hmotnoprávnych úkonov rozhodovacia prax dovolacieho súdu ustálila, že účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávnych úkonov v režime Občianskeho zákonníka predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície, keď už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane sa do jeho dispozičnej sféry“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávnych predpisov, ale je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Odvolací súd konštatuje, že na účinné doručenie hmotnoprávnych úkonov v súvislosti s fikciou doručenia zákon neukladá zmluvným stranám povinnosť dojednať si v prípade doručovania hmotnoprávnych úkonov fikciu doručenia. Uvedené vyplýva aj z povahy ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide o kogentné ustanovenie, ktoré len nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia, ktorá nastane bez ohľadu na to, či sa adresát mal možnosť s obsahom zásielky skutočne oboznámiť. Adresátovi právneho úkonu poskytuje zákonná úprava možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, že účinky daného právneho úkonu nenastanú bez toho, aby mu to bolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti. Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Podstatou ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak je, aby sa zásielka dostala do sféry dispozície adresáta, aby mal možnosť sa s jej obsahom oboznámiť.

28. V súvislosti s vyššie uvedenou ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, odstúpenie od zmluvy zo dňa 04.08.2021 sa stalo vo vzťahu k žalovanému 1/ účinným, keď odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému 1/ doručované ako doporučená poštová zásielka, ktorá sa dňa 19.04.2021 vrátila žalobcom ako neprevzatá v odbernej lehote, preto mal žalovaný 1/ objektívnu možnosť oboznámiť sa s adresovaným právnym úkonom (odstúpením od zmluvy), dostal sa do sféry jeho dispozície, čo platí aj v prípade výzvy zo dňa 23.04.2021, v ktorej žalobcovia vyzvali žalovaného 2/ ako ručiteľa na zaplatenie sumy 87 110,- eur, nakoľko žalovaný 1/ ako dlžník svoj dlh na výzvu žalobcov neuhradil, keď výzva bola žalovanému 2/ doručovaná ako doporučená poštová zásielka, ktorá sa dňa 05.05.2021 vrátila žalobcom ako neprevzatá v odbernej lehote, a tým aj žalovaný 2/ ako ručiteľ mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom výzvy, ktorá sa tak dostala do sféry jeho dispozície.

29. Právnym úkonom žalobcov v predmetnej veci, spočívajúcim v odstúpení od zmluvy o dielo zo dňa 04.08.2021, ktorý bol dojednaný v čl. IX. ods. 2 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 (čl. X. ods. 2, pozn. odvolacieho súdu) v nadväznosti na čl. IX. ods. 3 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 (čl. X. ods. 3, pozn. odvolacieho súdu) upravujúci, že odstúpenie od zmluvy sa nedotýka tých nárokov na zaplatenie tej časti ceny, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy, sa právny vzťah zmluvných strán dostal do režimu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom v zmysle citovaného ust. § 457 Občianskeho zákonníka je povinnosťou zmluvných strán vrátiť si všetko, čo podľa zmluvy dostali. S poukazom na dojednaný čl. IX. ods. 3 zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 (čl. X. ods. 3, pozn. odvolacieho súdu) sa súd prvej inštancie správne zamerlal na posúdenie a zistenie ceny tej časti diela, ktorú žalovaný 1/ ako zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy, ktorá však bola medzi stranami sporná. Žalobcovia svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odvodzovali od skutočnosti, že cena vykonanej časti diela predstavuje sumu 24 200,- eur, kedy vychádzali z písomného potvrdenia spoločnosti LMS Stav Slovakia s.r.o. zo dňa 13.10.2020 ako subdodávateľa zhotoviteľa diela a taktiež žiadali zaplatiť sumu 5 000,- eur, ktorú je potrebné podľa statika vynaložiť za účelom odstránenia existujúcich väd na diele. Žalobcovia sa tak domáhali zaplatenia sumy výške 87 110,- eur.

30. Nakoľko súd prvej inštancie pri ustálení výšky vydania bezdôvodného obohatenia v súvislosti so zistením ceny vykonanej časti diela neprihliadol na žalobcami predložené potvrdenie spoločnosti LMS Stav Slovakia s.r.o. zo dňa 13.10.2020, v zmysle ktorého cena vykonanej časti diela predstavuje sumu 24 200,- eur, a to z dôvodu, že negatívne vzťahy medzi spoločnosťou LMS Stav Slovakia s.r.o. a pôvodným zhotoviteľom, ktoré môžu vplývať na objektivitu vydaného potvrdenia, vyzval žalobcov na predloženie znaleckého posudku, ktorým disponovali. Znaleckým posudkom č. 49/2021 vypracovaným J. K. D., znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvia odhad hodnoty stavebných prác, bola stanovená hodnota zrealizovaných stavebných prác na diele sumou 45 935,50 eur. Odvoláciu námietku žalovaného 2/, že žalobcovia úmyselne porušili § 153 ods. 1 CSP, keď nepredložili dôkaz (znalecký posudok), ktorý mali k dispozícii 3 roky, a ktorý má zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej, preto nebol dôvod zo strany súdu neuplatniť postup podľa § 153 ods. 2 CSP (sudcovskú koncentráciu konania), pričom žalovaný tento postup súdu navrhovali, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú do takej miery, že by odôvodňovala záver, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovaným, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie svoju úvahu, prečo neuplatnil sudcovskú koncentráciu konania v súvislosti s predloženým znaleckým posudkom, pritom v bode 34 odôvodnenia napadnutého rozsudku odôvodnil, s touto argumentáciou nemá odvolací súd dôvod nesúhlasiť a dopĺňa nasledovne.

31. Ustanovenie § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania je normatívnym vyjadrením základného princípu v čl. 5 CSP, podľa ktorého súd môže v rozsahu ustanovenom zákonom odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prieťahom v konaní. Strana sporu má totiž povinnosť predložiť prostriedky procesného útoku a obrany včas; ide o špecifikáciu procesnej povinnosti riadneho vedenia sporu. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, či prípadné omeškanie procesného úkonu ospravedlnení alebo či prijme procesnú sankciu, ktorá spočíva v tom, že súd na procesný úkon neprehrádne, a tým mu neprizná procesné účinky. Uplatnenie diskrečného práva súdu závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom oneskorené predloženie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany môže súd ospravedlniť na základe objektívnych kritérií (napr. právna zložitosť sporu) alebo subjektívnych kritérií (napr. schopnosť účastníka rozpoznať potrebu tvrdiť určité skutočnosti). Osobitne treba tiež zdôrazniť, že úvaha, či súd uplatní alebo neuplatní sudcovskú koncentráciu konania je výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu. Odvolací súd pri námietke neuplatnenia tohto diskrečného práva súdu prvej inštancie skúma len to, či boli alebo neboli splnené podmienky pre uplatnenie tejto voľnej úvahy. V okolnostiach konkrétnej veci neboli podľa názoru odvolacieho súdu splnené podmienky pre uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania zo strany súdu prvej inštancie, keď prostriedkov procesného útoku (znalecký posudok) žalobcovia síce nepredložili spolu so žalobou, ale až v priebehu konania na výzvu súdu, pričom zároveň bol dôvod takto oneskorene predložený znalecký posudok ospravedlniť, nakoľko žalobcovia v podanej žalobe neodvodzovali výšku bezdôvodného obohatenia s poukazom na znalecký posudok č. 49/2021, ale s poukazom na potvrdenie spoločnosti LMS Stav Slovakia s.r.o. zo dňa 13.10.2020 o stanovenej cene za vykonanú časť diela a až po tom, ako súd neprihliadol na uvedené potvrdenie, žalobcovia na výzvu súdu predložili predmetný znalecký posudok.

32. Žalovaný 2/ ďalej namietal, že súd pri hodnotení dôkazov a právnom posúdení zisteného skutkového stavu postupoval v rozpore s pravidlami vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v rozpore s pravidlami hodnotenia dôkazov, keď ako poklad rozhodnutia k rozsahu bezdôvodného obohatenia ustálil výlučne znalecký posudok č. 49/2021, neprihliadol na námietky žalovaného 2/ voči znaleckému posudku, odmietol vykonať kontrolný znalecký posudok a hodnotu za vykonanú časť diela do odstúpenia od zmluvy stanovil ako za pomernú časť zmluvnej ceny. Žalovaný 2/ mal za to, že znalec určil hodnotu ceny rozostavenej stavby podľa zmluvnej ceny, teda v rozpore s pravidlami vydania bezdôvodného obohatenia, pri ktorých je potrebné vychádzať z obvyklej ceny vynakladanej v danom mieste a čase za plnenia toho istého druhu. Odvolací súd považuje uvedené odvolacie námietky žalovaného 2/ za nedôvodné. Cena za zhotovenie diela bola dohodnutá a rozdelená v zmysle zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1 do 3 etáp výstavby diela, a to vo výške 36 000,- eur pred začiatkom realizácie diela, vo výške 64 310,- eur po realizácii prvej etapy diela, ale pred druhou etapou, a vo výške 26 983,- eur po zrealizovaní tretej etapy diela, pričom od tejto sumy sa odpočíta suma 6 000,- eur, ak by objednávateľia uhradili náklady za vypracovanie dokumentácie z vlastných zdrojov. Žalobcovia 1/ a 2/ uhradili žalovanému 1/ (resp. jeho právnomu predchodcovi, čo však vzhľadom na vstup žalovaného 1/ do všetkých práv a povinností pôvodného zhotoviteľa možno považovať za úhradu

žalovanému 1/) odmenu za zhotovenie diela celkovo vo výške vo výške 106 310,- eur, ktorú uhradili po častiach podľa zmluvy o dielo v znení dodatku č. 1, a to aj vopred za práce, ktoré ešte zhotovené neboli. V znaleckom posudku č. 49/2021 znalec J. K. D. náležitým spôsobom odôvodnil, ako vyčíslil hodnotu zrealizovaných stavebných prác na diele, keď podľa určeného stavu realizácie diela vyjadreného v percentách na základe vykonanej obhliadky upravil celkovú cenu za príslušnú etapu výstavby diela, a tým zohľadnil stavebné práce už zhotovené žalovaným 1/ a cenu za vykonanú časť diela určil podľa dohodnutej ceny diela s poukazom na čl. IX. ods. 3 zmluvy o dielo v znení dodatku (malo by ísť o čl. X. ods. 3 zmluvy o dielo, pozn. odvolacieho súdu), podľa ktorého zmluvné strany sa dohodli, že odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nárokov na zaplatenie tej časti ceny, ktorá sa vzťahuje k časti diela, ktoré zhotoviteľ zhotovil do okamihu odstúpenia od zmluvy. Podľa rozsahu zrealizovaných stavebných prác znalec v percentách vyjadril stav realizácie pre jednotlivé stavebné práce v príslušných etapách výstavby diela. Odvolací súd má za to, že znalec správne zisťoval a vyčíslil cenu vykonaného diela podľa dohody zmluvných strán v súvislosti s rozsahom zrealizovaných prác a nie podľa skutočnej hodnoty rozostavenej stavby. Určenie ceny vykonaných prác a materiálov podľa obvyklej ceny v čase a v mieste vyhotovenia diela nebolo za daných okolností možné, a to aj s prihliadnutím na vyjadrenie znalca, keď vypracovaním stavebného položkového rozpočtu zrealizovaných stavebných prác a materiálov by došlo k úplne inej cene diela ako je zmluvná cena diela, pretože by musel byť vypracovaný stavebný položkový rozpočet na celú stavbu rodinného domu, nielen na zrealizované stavebné práce. Znalec sa domnieval, že ak by zhotoviteľ stavby doložil zmluvnú cenu položkovým stavebným rozpočtom (MJ, množstvo, jednotková cena, cena celkom), ukázalo by sa, že niektoré ceny stavebných prác boli cenovo podhodnotené a nezrealizovateľné. Z uvedeného vyplýva, že cena vykonanej časti diela by za daných okolností nemusela byť zhodná s hodnotou vykonaných prác a zabudovaného materiálu na vykonanej časti diela. Žalobcovia 1/ a 2/ svoje právo odvodzovali od poskytnutých plnení a odstúpenia od zmluvy o dielo s tým, že na základe zmluvy o dielo si zmluvné strany poskytli plnenie a po odstúpení od zmluvy by si poskytnuté plnenia mali zmluvné strany vrátiť s poukazom na § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od začiatku a strany by si mali vrátiť všetko, čo podľa nej plnili. Žalobcovia 1/ a 2/ tak mali nárok len na to, čo za zaplatené finančné prostriedky (časť ceny diela) od žalovaného 1/ na základe zmluvy o dielo v znení dodatku nedostali. Pokiaľ žalovaný 1/ uzatvoril zmluvu o dielo s dohodnutou cenou, ktorá mohla byť čiastočne podhodnotená, ide o jeho zodpovednosť a podnikateľské riziko. Taktiež sa nemôže úspešne dovolávať, aby bola výška bezdôvodného obohatenia určená v nadväznosti na cenu obvyklú, vynakladanú v danom mieste a čase za plnenia toho istého druhu, ak sa na určitej cene s objednávateľmi dohodol a zo zmluvy vyplýva, že v prípade odstúpenia od zmluvy majú objednávateľia nárok na vrátenie časti ceny, ktorú uhradili vopred za práce, ktoré do odstúpenia realizované neboli. Zo záverov znaleckého posudku č. 49/2021 vyplynulo, že prvá etapa výstavby diela nebola vykonaná v plnom rozsahu, ale len na 97 %, keď nebolo preukázané zhotovenie betónového základu neprestrešenej terasy diela o výmere 24,05 m². Prvú etapu výstavby diela, ktorá bola zmluvnými stranami dojednaná cenou za zhotovenie tejto časti diela vo výške 36 000,- eur, znalec ohodnotil na sumu 34 920,- eur podľa stavu realizácie časti diela v rozsahu 97 % (97 % zo sumy 36 000,- eur). Druhá etapa výstavby diela bola zmluvnými stranami dojednaná cenou za jej zhotovenie vo výške 64 310,- eur a znalec stanovil realizáciu vykonaného diela v tejto etape v rozsahu 5 % a určil hodnotu zrealizovanej časti diela v druhej etape vo výške 3 215,50 eur (5 % zo sumy 64 310,- eur). Tretia etapa výstavby diela nebola zhotoviteľom vykonaná vôbec. Znaleckým posudkom bola vyčíslená celková hodnota všetkých zrealizovaných stavebných prác vo výške 45 935,50 eur (34 920,- eur prvá etapa výstavby + 3 215,50 eur druhá etapa výstavby + 6 000,- eur projektová dokumentácia + 1 800,- eur nezabudovaný stavebný materiál). Suma 6 000,- eur za projektovú dokumentáciu bola správne zohľadnená pri vyčíslení hodnoty zrealizovaných prác, keď v zmluve o dielo sa účastníci dohodli, že v prípade, ak objednávateľ z vlastných finančných zdrojov vykonal úhradu za vypracovanie projektovej dokumentácie, je objednávateľ povinný zaplatiť tretiu splátku vo výške zníženej o skutočnú úhradu za vypracovanie dokumentácie maximálne však o sumu 6 000,- eur, ktorú sumu žalobcovia preukázane zhotoviteľovi zaplatili. Odvolací súd konštatuje, že v časti sumy 60 374,50 eur (106 310,- eur – 45 935,50 eur), ktorá bola súdom priznaná žalobcom a preukázaná na základe znaleckého posudku č. 49/2021, pripadajúca na práce, ktoré zhotovené neboli, plnili žalobcovia zhotoviteľovi bez právneho dôvodu, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že v tejto časti sa zhotoviteľ bezdôvodne obohatil na ich úkor.

33. Súd prvej inštancie zaviazal na zaplatenie sumy 60 374,50 eur aj žalovaného 2/, ktorý svoj ručiteľský záväzok realizoval vo forme písomného vyhlásenia, ako aj v samotnej dohode o prevode práv a povinností zo zmluvy o dielo uzatvorenej dňa 31.08.2020 s poukazom na § 546 Občianskeho

zákonníka. Pokiaľ žalovaný 2/ namietal úroky z omeškania, odvolací súd poukazuje na povahu ručiteľského záväzku, ktorá je akcesorická, t. j. ručiteľský záväzok je vedľajší záväzok, ktorý sa riadi obsahom hlavného záväzku, a ktorému je ručiteľský záväzok podriadený, preto je žalovaný 2/ ako ručiteľ povinný zaplatiť úroky z omeškania odo dňa, kedy sa žalovaný 1/ ako hlavný veriteľ dostal do omeškania. Súd prvej inštancie tak správne zaviazal aj žalovaného 2/ ako ručiteľa zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 60 374,50 eur od 23.04.2021 do zaplataenia, nakoľko poštová zásielka obsahujúca odstúpenie od zmluvy zo dňa 08.04.2021 a výzvu na plnenie, sa žalobcom vrátila naspäť ako nedoručená dňa 19.04.2021, pričom žalovanému 1/ poskytli žalobcovia lehotu 3 dni na plnenie. Žalovaný 1/ ako dlžník bol povinný plniť do 22.04.2021 a nasledujúcim dňom sa dostal do omeškania, t. j. dňa 23.04.2021.

34. K námietke nevykonania navrhnutého dôkazu odvolací súd uvádza, že navrhovanie dôkazov predstavuje jedno z práv, ale zároveň i jedno z povinností strany sporového konania, pričom navrhnutie dôkazu automaticky nezakladá povinnosť súdu takýto dôkaz aj vykonať. Len súd rozhoduje, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná, a to z dôvodu aby sa tak predišlo vykonávaniu tých dôkazov, ktoré sú pre prejednanie a rozhodnutie veci irelevantné. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie strán sporu. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu potom možno založiť na tom, že tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, alebo že navrhnutý dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou, alebo že navrhovaný dôkaz je nadbytočným, t. j. určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Vykonávaním všetkých (aj nepodstatných dôkazov) by zároveň dochádzalo aj k mareniu rýchlosti a hospodárnosti konania. V prípade, ak súd nevykoná navrhnuté dôkazy, musí v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo ich nevykonal. V takomto prípade samotné neakceptovanie vykonania navrhnutých dôkazov samo o sebe nemôže znamenať porušenie práva strany sporu. Zásah do základného práva na súdnu ochranu, či do práva na spravodlivé súdne konanie by mohol nastať len vtedy, ak by takýto záver súdu o nevykonaní navrhnutého dôkazu bol zjavne nedôvodný alebo by takémuto záveru chýbala predchádzajúca racionálna úvaha súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by bola strana sporu nevykonaním navrhnutého dôkazu postavená do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana sporu v konaní. Odvolací súd má za to, že ani táto odvolacia námietka žalovaného 2/ naplnená nebola. Pokiaľ žalovaní navrhli nariadiť ďalšie znalecké dokazovanie, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol a dostatočne zdôvodnil, prečo nevykonal ďalšie znalecké dokazovanie, s čím sa odvolací súd stotožňuje. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s námietkami žalovaných týkajúcich sa znaleckého posudku č. 49/2021 za účelom ustálenia výšky bezdôvodného obohatenia a určenia hodnoty vykonaných stavebných prác na diele, považuje aj odvolací súd za nadbytočné vykonať ďalšie znalecké dokazovanie. Ani postup súdu prvej inštancie, kedy požiadal znalca, aby sa písomne vyjadril k námietkam žalovaných k znaleckému posudku, nie je v rozpore s Civilným sporovým poriadkom a takto získaný dôkaz je zákonný a plne akceptovateľný.

35. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 188/06).

36. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I. a III. v spojení s opravným uznesením č. k. 19Csp/2/2022-177 zo dňa 17.07.2024 vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

37. V odvolacom konaní mali žalobcovia 1/ a 2 plný úspech, a preto odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalobcom 1/ a 2 priznal nárok na ich náhradu voči žalovanému 2/ v rozsahu 100 %.

38. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP): dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolateľ má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).